

ਹੇਠਾਂ ਸੱਟ ਮਾਰੇ ਬਿਨਾਂ ਸਿਖਰ ਤੇ ਕਿਵੇਂ ਘੁੰਚੀਏ

2 ਸ਼ੁਏਲ 8-12; 21; 23; 1 ਇਤਿਹਾਸ 11; 18-20; 23; 27

ਕਿਤਾਬਾਂ ਦੀ ਦੁਕਾਨ ਅਤੇ ਆਤਮ ਵਿਕਾਸ ਵਿਭਾਗ ਵਿਚ ਵਧੇਰੇ ਕਿਤਾਬਾਂ ਜਾਂ ਤਾਂ ਕਾਮਯਾਬ ਕਿਵੇਂ ਬਣੀਏ ਜਾਂ ਨਾਕਾਮੀ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਿਵੇਂ ਕਰੀਏ, ਵਿਸ਼ੇ ਉੱਤੇ ਮਿਲਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਵਿਚ ਪੂਰੀ ਕਾਮਯਾਬੀ ਦਾ ਨੁਸਖਾ, ਜਿੱਤਣ ਦੀ ਕਲਾ, ਪੈਦਾਇਸ਼ੀ ਜੇਤੂ, ਤੁਸੀਂ ਸ਼੍ਰੇਸ਼ਠ ਬਣ ਸਕਦੇ ਹੋ, ਅਤੇ ਸਫਲਤਾ ਦਾ ਅਟੱਲ ਢੰਗ ਵਰਗੇ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਉੱਤੇ ਹੀ ਕਿਤਾਬਾਂ ਮਿਲਦੀਆਂ ਹਨ। ਕਿਤਾਬਾਂ ਸਾਨੂੰ ਤਣਾਅ, ਥਕਾਵਟ, ਹੀਣ ਭਾਵਨਾ, ਨਿਰਾਸ਼ਾ, ਜਟਿਲ ਲੋਕਾਂ, ਕ੍ਰੋਧ, ਬੁਰਾਈ, ਡਰ ਅਤੇ ਸੋਗ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨ ਦਾ ਢੰਗ ਦਸਦੀਆਂ ਹਨ। ਸਾਫ਼ ਤੌਰ ਤੇ ਕਾਮਯਾਬੀ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਣ ਦਾ ਢੰਗ ਦੱਸਣ ਵਾਲੀ ਕੋਈ ਕਿਤਾਬ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ।

ਪਰ ਸਾਡੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਲੋੜ ਕਾਮਯਾਬੀ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਣ ਲਈ ਅਗਵਾਈ ਪਾਉਣਾ ਹੈ। ਵਿਨਾਸ਼ ਦਾ ਹਮਲਾ ਹੋਣ ਤੇ ਅਸੀਂ ਆਪਣਾ ਪੂਰਾ ਜ਼ੋਰ ਲਗਾ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ। ਕਿਤੇ ਤੂਫ਼ਾਨ ਨਾਲ ਬਰਬਾਦੀ ਹੋ ਜਾਵੇ, ਹੜ੍ਹ ਕਾਰਣ ਖੇਤ ਅਤੇ ਘਰ ਤਬਾਹ ਹੋ ਜਾਣ, ਗੁਆਂਢ ਵਿਚ ਅੱਗ ਨਾਲ ਤਬਾਹੀ ਹੋ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਜਗ੍ਹਾ ਉੱਤੇ ਮਦਦ ਲਈ ਨੱਸ ਪੈਂਦੇ ਹਾਂ। ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਲਈ ਵਕਤ, ਧਨ ਅਤੇ ਉਰਜਾ ਕੁਰਬਾਨ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਸਭ ਕੁਝ ਠੀਕ ਠਾਕ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਟੀਸੀ ਤਕ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੁੱਟ ਕੇ ਹੱਥ ਪੈਰ ਮਾਰਦੇ ਹੋਏ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਰਾਖਸ਼ਸ ਬਣ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ।

ਜਦੋਂ ਕਾਮਯਾਬੀ ਮਿਲਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਆਪਣਾ ਸੰਤੁਲਨ ਗੁਆ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ। ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਅਸੀਂ ਆਰਥਿਕ ਤੰਗੀ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕਰਦੇ ਹਾਂ, ਇਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਸਾਡੀ ਹਾਲਤ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਭਾਗਾਂ ਨਾਲੋਂ 99 ਫੀਸਦੀ ਚੰਗੀ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਬਹੁਤ ਸਖਤ ਮਿਹਨਤ ਕਰਨੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ ਪਰ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਵਿਲਾਸਤਾ ਲਈ ਆਪਣੇ ਬਾਪ ਦਾਦਿਆਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮਾਂ ਹੈ। ਅਸਲ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਧਨ ਅਤੇ ਵਿਹਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ‘ਸਿਖਰ ਉੱਤੇ ਪਹੁੰਚ’ ਜਾਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਸਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਕਈ ‘ਹੇਠਾਂ ਸੱਟਾ ਮਾਰ ਰਹੇ’ ਹਨ।

ਅਸੀਂ ਕਾਮਯਾਬੀ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲ ਕੇ ਕਿਵੇਂ ਰੱਖ ਸਕਦੇ ਹਾਂ? ਇਹ ਵੇਖ ਕੇ ਕਿ ਦਾਉਦ ਕਿੰਨਾ ਕਾਮਯਾਬੀ ਸੀ, ਆਓ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੁਝਾਵਾਂ ਉੱਤੇ ਧਿਆਨ ਲਾਈਏ ਕਿ ਬਿਨਾ ਆਪਣੀ ਜਾਨ ਗੁਆਏ ਅਸੀਂ ਕਿਵੇਂ ਕਾਮਯਾਬ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਅਸੀਂ ਦਾਉਦ ਦੇ ਬਾਕੀ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਪਾਪ ਦੇ ਪਰਛਾਵੇਂ ਦੇ ਪੈਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਆਦਿ ਦੇ ਆਖ਼ਰੀ ਦਿਨਾਂ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕਰਾਂਗੇ।

ਜ਼ੋਰ ਉਸ ਹਕੂਮਤ ਉੱਤੇ ਰਹੇਗਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਦਾਉਦ ਨੇ ਕਾਇਮ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੇ ਮਹੱਤਵ ਨੂੰ ਘੱਟ ਕਰਕੇ ਨਹੀਂ ਲਗਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ। ਯਹੂਦੀਆਂ ਲਈ ਇਹ ਅਤੇ ਸੁਲੇਮਾਨ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਦੇ ਸਾਲ ਹਮੇਸ਼ਾ ਇਸਰਾਏਲ ਦਾ ‘ਸੁਨਹਿਰੀ ਯੁੱਗ’ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੇ ਮਹੱਤਵ ਅਤੇ ਲੋੜ ਉੱਤੇ ਵੱਧ ਜ਼ੋਰ ਨਾ ਦਈਏ। ਬਹੁਤ ਸਾਰਿਆਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿਚ, ਸੰਦੂਕ ਨੂੰ ਯਰੂਸ਼ਲਮ ਵਿਚ ਲੈ ਕੇ ਜਾਣ ਜਿਵੇਂ ਰੂਹਾਨੀ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਦੇ ਉਲਟ, ਪੂਰਾ ਅਧਿਐਨ ਦੇਣ ਦੇ ਬਜਾਇ ਸਾਰੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਰਾਹ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕੁਝ ਹੀ ਆਇਤਾਂ ਵਿਚ ਕਰ ਦਿੱਤਾ

ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਬਾਈਬਲ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖਦੀ ਹੈ।

ਪਰ, ਇਹ ਤੱਥ ਰਹਿ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦਾਉਦ ਇਕ ਯੋਧਾ, ਸਿਆਸਤਦਾਨ ਅਤੇ ਰਾਜੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਕਾਮਯਾਬ ਆਦਮੀ ਸੀ। ਉਸ ਦੀਆਂ ਕਾਮਯਾਬੀਆਂ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਕਾਂ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਾਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਜੀਵਨ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਗੱਲਾਂ ਦਾ ਤਿਆਗ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਉਸ ਟੀਸੀ ਉੱਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਯੋਗ ਬਣਿਆ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਵੀ ਬਣ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।

ਦਾਉਦ ਸਿਖਰ ਉੱਤੇ ਪਹੁੰਚਿਆ

2 ਸਮੂਏਲ 8-10 ਵਿਚ ਰਾਜਾ ਦਾਉਦ ਦੀਆਂ ਉਪਲਭਦੀਆਂ ਸਿਖਰ ਤਕ ਪਹੁੰਚ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਅਧਿਆਇ ਦਾਉਦ ਦੇ ਜੀਵਨ ਵਿਚ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਬੁਰੇ ਦਿਨਾਂ ਲਈ ਮੰਚ ਤਿਆਰ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਇਕ ਸਾਮਰਾਜ ਕਾਇਮ ਕੀਤਾ ਗਿਆ (2 ਸਮੂਏਲ 8; 21; 23;

1 ਇਤਿਹਾਸ 11; 18; 20)

2 ਸਮੂਏਲ 8 ਦਾ ਵਧੇਰੇ ਭਾਗ ਦਾਉਦ ਦੀਆਂ ਫੌਜੀ ਜਿੱਤਾਂ ਦਾ ਸਾਰ ਹੀ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਜਿੱਤਾਂ ਬਾਰੇ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹੋਏ ਤਿੰਨ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ: (1) ਦਾਉਦ ਅਬਰਾਹਾਮ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਪੁਰਾਣੇ ਵਾਅਦੇ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ (ਉਤਪਤ 15: 18-21)। (2) ਦਾਉਦ ਸਦੀਆਂ ਪਹਿਲਾਂ ਯਹੋਸ਼ੁਆ ਰਾਹੀਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ (ਯਹੋਸ਼ੁਆ 1: 4; 21: 43)। (3) ਦਾਉਦ ਉਹ ਸ਼ਾਂਤੀ ਕਾਇਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਜਿਸਦੀ ਖ਼ੁਦਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਹੈਕਲ ਦੇ ਬਣਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਲੋੜ ਹੈ।

ਪੱਛਮ ਵਾਲੇ ਪਾਸੇ। ਫੌਜੀ ਜਿੱਤਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ, ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਪੱਕੇ ਦੁਸ਼ਮਣ ਫਲਿਸਤੀਆਂ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। (ਦਾਉਦ ਦੀ ਹਕੂਮਤ ਵਾਲਾ ਨਕਸ਼ਾ ਵੇਖੋ)। ‘‘ਇਹ ਦੇ ਪਿੱਛੋਂ¹ ਐਉਂ ਹੋਇਆ ਕਿ ਦਾਉਦ ਨੇ ਫਲਿਸਤੀਆਂ ਨੂੰ ਮਾਰਿਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਿੱਤ ਲਿਆ ਅਤੇ ਦਾਉਦ ਨੇ ਰਾਜਧਾਨੀ² [ਭਾਵ, ਗਥ³] ਫਲਿਸਤੀਆਂ ਦੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚੋਂ ਖੋਹ ਲਈ’’ (2 ਸਮੂਏਲ 8: 1)।

ਫਲਿਸਤੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਦਾਉਦ ਨੇ ਕਈ ਲੜਾਈਆਂ ਲੜੀਆਂ ਸਨ। ਆਓ ਆਸ ਪਾਸ ਦੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਦਾਉਦ ਦੀਆਂ ਲੜਾਈਆਂ ਤੇ ਖ਼ਾਸ ਤੌਰ ਤੇ ਧਿਆਨ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਸੰਖੇਪ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਅਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਇਸ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਦੋ ਫ਼ੈਸਲਾਕੁਨ ਲੜਾਈਆਂ ਬਾਰੇ ਪੜ੍ਹ ਚੁੱਕੇ ਹਾਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਦਾਉਦ ਪੂਰੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦਾ ਰਾਜਾ ਬਣਿਆ ਸੀ (2 ਸਮੂਏਲ 5)। 2 ਸਮੂਏਲ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿਚ ਅਸੀਂ ਫਲਿਸਤੀਆਂ ਨਾਲ ਲੜਾਈਆਂ ਦੇ ਸੰਖੇਪ ਵਰਣਨ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹਾਂ।⁴

2 ਸਮੂਏਲ 21: 15-22 ਉਨ੍ਹਾਂ ਚਾਰ ਲੜਾਈਆਂ ਬਾਰੇ ਦੱਸਦਾ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਚਾਰ ਫਲਿਸਤੀ ਦਿਓ ਮਾਰੇ ਗਏ ਸਨ। ਜਿਹੜੇ ਖ਼ਾਸ ਤੌਰ ਤੇ ਮਸ਼ਹੂਰ ਗੌਲਿਅਤ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਸਨ। ਪਹਿਲੇ ਤਾਂ, ਦੇਰ ਤਕ ਲੜਾਈ ਚੱਲਣ ਤੇ ਦਾਉਦ ਉਕਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। (ਜਿੰ ਉਸ ਦੇ ਬੁੜ੍ਹਬੁੜਾਉਣ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹਾਂ, ‘‘ਉਹ ਤਲਵਾਰ ਮੈਨੂੰ ਭਾਰੀ ਕਿਉਂ ਲੱਗ ਰਹੀ ਹੈ? ਮੇਰੇ ਤੋਂ ਚੱਲ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਰਹੀ ਜਿਵੇਂ ਪਹਿਲਾਂ ਚੱਲਦੀ ਸੀ? ਮੈਂ ਬੁੱਢਾ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਹੋ ਗਿਆ? ਇਹ ਗੱਲ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਹੈ!’’)

ਯਿਸ਼ਬੋਨਬੋਥ ਨਾਮਕ ਇਕ ਫਲਿਸਤੀ ‘‘ਜਿਹੜਾ ਰਪਾਈ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਸੀ’’ (ਆਇਤ 16), ਨੇ ਵੇਖਿਆ ਕਿ ਦਾਉਦ ਖੱਕ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਉਸ ‘‘ਵੱਡੇ ਕਾਤਲ’’ ਨੂੰ ਮਾਰ ਕੇ ਨਾਮ ਕਮਾਉਣਾ ਚਾਹਿਆ। ਉਹ ਆਪਣਾ ਵੱਡਾ ਬਰਛਾ⁵ ਅਤੇ ਤੇਜ਼ਧਾਰ ਤਲਵਾਰ ਲੈ ਕੇ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਵੱਲ ਵਧਿਆ।⁶ ਯੋਯਾਬ ਦਾ ਭਰਾ ਅਤੇ ਜੁਰਮ ਵਿਚ ਸਾਂਝੀ, ਅਥੀਸ਼ਈ ਜਿਹੜਾ ਹਰ ਵੇਲੇ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ (1 ਸਮੂਏਲ 26: 6-9; 2 ਸਮੂਏਲ 16: 8, 9; 19: 21), ਇਹ ਵੇਖ ਕੇ ਕਿ ਕੀ ਹੋ ਰਿਹਾ

ਹੈ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਵੱਲ ਦੌੜਿਆ। ਇਸ ਵਾਰ ਉਸ ਨੇ ਵੈਰੀ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਲਈ ਦਾਉਦ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਲਈ, ਖੱਸ ਉਸ ਨੂੰ ਮਾਰ ਛੱਡਿਆ। (ਇੱਥੇ ਸਾਨੂੰ ਸਮਝ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਦਾਉਦ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਲਈ ਸਿਰ ਦਰਦ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਆਪਣੇ ਆਸ ਪਾਸ ਕਿਉਂ ਰੱਖਿਆ ਸੀ।)

ਇਸ ਘਟਨਾ ਨਾਲ ਦਾਉਦ ਦੇ ਸਾਥੀ ਘਬਰਾ ਗਏ। ਅਗਲੀ ਵਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਘਰ ਰਹਿਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ: ‘‘ਤੂੰ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਯੁੱਧ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਜਾ ਪਾਵੇਂਗਾ, ਅਜਿਹਾ ਨਾ ਹੋਵੇ ਕਿ ਤੇਰੇ ਮਰਨ ਕਰਕੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦਾ ਦੀਵਾ ਬੁਝ ਜਾਵੇ’’ (ਆਇਤ 17)। ਦੀਵੇ ਦੀ ਗੱਲ ਸਾਫ਼ ਤੌਰ ਤੇ ਪਵਿੱਤਰ ਅਸਥਾਨ ਵਿਚ ਜਗਣ ਵਾਲੇ ਧੂਪਦਾਨ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖ ਕੇ ਕਹੀ ਗਈ ਹੋਵੇਗੀ, ਜਿਹੜਾ ਉਸ ਹਨ੍ਹੇਰੇ ਕਮਰੇ ਵਿਚ ਇੱਕੋ ਰੌਸ਼ਨੀ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਵਸੀਲੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਮੰਨਿਆ।

ਦੂਜੇ ਯੁੱਧ ਵਿਚ ਇਕ ਇਸਰਾਏਲੀ ਸਿਪਾਹੀ ਨੇ ਇਕ ਹੋਰ ‘‘ਰਪਾਈ ਵੰਸੀ’’ ਨੂੰ ਮਾਰ ਸੁੱਟਿਆ (ਆਇਤ 18)। ਤੀਜੀ ਲੜਾਈ ਵਿਚ ਦਾਉਦ ਦੇ ‘‘ਸੂਰਵੀਰਾਂ’’ (2 ਸਮੂਏਲ 23:24) ਨੇ ਇਕ ਦਿਓ ਨੂੰ ਮਾਰ ਸੁੱਟਿਆ ਜਿਹੜਾ ਸਾਫ਼ ਹੈ ਕਿ ਗੋਲੀਅਤ ਦਾ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਸੀ। ਚੌਥੀ ਲੜਾਈ ਵਿਚ, ਦੋਹਾਂ ਹੱਥਾਂ ਅਤੇ ਦੋਹਾਂ ਪੈਰਾਂ ਦੀਆਂ ਅੱਡੀਆਂ, ਉਂਗਲੀਆਂ ਵਾਲੇ ਦਿਓ ਨੂੰ ਦਾਉਦ ਦੇ ਇਕ ਭਣੇਵੇਂ ਨੇ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ (ਆਇਤਾਂ 20, 21)।

ਇਸ ਦੇ ਇਲਾਵਾ, ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ‘‘ਬਹਾਦਰੀ ਦੇ ਕੰਮ’’ ਦਾਉਦ ਦੇ ‘‘ਯੋਧਿਆਂ’’ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਫ਼ਲਿਸਤੀਆਂ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਯੁੱਧਾਂ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਦਾ ਵੇਰਵਾ 2 ਸਮੂਏਲ 23 ਵਿਚ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਉਦਾਹਰਣ ਵਜੋਂ, ਇਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਇਸਰਾਏਲੀ ਫ਼ਲਿਸਤੀਨੀਆਂ ਨਾਲ ਲੜ ਰਹੇ ਸਨ, ਤਾਂ ਇਕ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਸਾਰੇ ਇਸਰਾਏਲੀ ਦੌੜ ਗਏ ਸਨ। ਉਸ ਨੇ ਪਿੱਛੇ ਹਟਣੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ‘‘ਤਦ ਤਕ’’ ਲੜਦਾ ਰਿਹਾ ‘‘ਜਦ ਤਕ ... ਤਲਵਾਰ ਹੱਥ ਨਾਲ ਚਿਪਕ ਨਾ ਗਈ।’’ ਖੁਦਾ ਨੇ ਉਸ ਦੀ ਬਹਾਦਰੀ ਦਾ ਇਨਾਮ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ‘‘ਉਸ ਦਿਨ ... ਵੱਡੀ ਜਿੱਤ ਦੁਆਈ’’ (ਆਇਤ 10)। ਇਕ ਹੋਰ ਮੌਕੇ ਉੱਤੇ ਜਦ ਇਸਰਾਏਲੀ ਫ਼ਲਿਸਤੀਆਂ ਨਾਲ ਲੜ ਰਹੇ ਸਨ ਅਤੇ ਸਭ ਦੌੜ ਗਏ ਸਨ, ਤਾਂ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕੋ ਇਸਰਾਏਲੀ ਸਿਪਾਹੀ ਮਸਰਾਂ ਦੇ ਖੇਤ ਦੀ ਰਾਖੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਡਟਿਆ ਰਿਹਾ ਸੀ! ਉੱਥੇ ਵੀ ‘‘ਯਹੋਵਾਹ ਨੇ ਵੱਡੀ ਜਿੱਤ ਦੁਆਈ’’ ਸੀ (ਆਇਤ 12)।

ਦਾਉਦ ਦੇ ਜੀਵਨ ਦੀਆਂ ਮਨ ਨੂੰ ਛੂਹ ਲੈਣ ਵਾਲੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇਕ ਫ਼ਲਿਸਤੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਯੁੱਧ ਵੇਲੇ ਵਾਪਰੀ ਸੀ। ਦਾਉਦ ਦੇ ਜੱਦੀ ਨਗਰ ਬੈਤਲਹਮ ਵਿਚ ਫ਼ਲਿਸਤੀਆਂ ਦੀ ਇਕ ਛਾਉਣੀ ਸੀ। ਦਾਉਦ ਅਤੇ ਉਹਦੇ ਆਦਮੀਆਂ ਨੇ ਨਗਰ ਦੇ ਬਾਹਰ ਘੇਰਾ ਪਾਇਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਬੈਤਲਹਮ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦਿਆਂ ਜਜ਼ਬਾਤੀ ਹੋ ਕੇ ਉੱਚੀ ਅਵਾਜ਼ ਵਿਚ ਕਹਿਣ ਲੱਗਿਆ: ‘‘ਕਾਸ਼ ਕਿ ਕੋਈ ਮਨੁੱਖ ਉਸ ਖੂਹ ਦਾ ਜੋ ਬੈਤਲਹਮ ਦੇ ਫਾਟਕ ਕੋਲ ਹੈ ਇਕ ਘੁੱਟ ਪਾਣੀ ਦਾ ਮੈਨੂੰ ਪਿਲਾਵੇ!’’ (2 ਸਮੂਏਲ 23:15)। ਉਹ ਪਾਣੀ ਪਿਆਉਣ ਲਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਬੇਨਤੀ ਨਹੀਂ ਸੀ; ਸਗੋਂ ਦਾਉਦ ਦੀ ਇੱਛਾ ਤਾਂ ਸਿਰਫ਼ ਉਸ ਪੁਰਾਣੇ ਖੂਹ ਤੋਂ ਉਵੇਂ ਹੀ ਪਾਣੀ ਪੀਣ ਦੀ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਆਮ ਆਦਮੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਬਣਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੀਂਦਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਪਰ ਕੋਲ ਖੜੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਦਾਉਦ ਇੰਨਾਂ ਅਜ਼ੀਜ਼ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਇੱਛਾ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਹੁਕਮ ਵਾਂਗ ਸੀ। ਦਾਉਦ ਦੇ ‘‘ਤਿੰਨ ਸੂਰਮੇ’’ ਲੜਦੇ ਲੜਦੇ ਫ਼ਲਿਸਤੀਆਂ ਦੇ ਖੂਹ ਚੋਂ ਪਾਣੀ ਲੈ ਕੇ ਲੜਦੇ-ਲੜਦੇ ਹੀ ਵਾਪਸ ਨਗਰ ਪਰਤ ਆਏ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਜਰਨੈਲ ਲਈ ਪਾਣੀ ਲਿਆਏ।

ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦਾਉਦ ਸਾਹਮਣੇ ਝੁਕਦੇ, ਬਰਤਨ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਉਸ ਦੇ ਕਿਨਾਰੇ ਥਾਣੀ ਠੰਡਾ ਪਾਣੀ ਪਾਉਂਦੇ ਵੇਖਦਾ ਹਾਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੱਪੜੇ ਪਾਟ ਚੁੱਕੇ ਸਨ ਅਤੇ ਉਹ ਲਗੂ ਲੁਹਾਨ ਸਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜਿਸਮਾਂ ਉੱਤੇ ਜ਼ਖਮ ਸਨ ਜਿਹੜੇ ਆਪਣੇ ਪਿਆਰੇ ਲੀਡਰ ਲਈ ਇਕ ਕਟੋਰਾ ਪਾਣੀ ਲਿਆਉਣ

ਕਾਰਣ ਹੋਏ ਸਨ। ਉਸ ਨੇ ਬਰਤਨ ਤਾਂ ਲਿਆ ਪਰ ਉਹ ਪਾਣੀ ਪੀਣੋਂ ਮਨ੍ਹਾਂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਸ ਦੇ ਬੰਦਿਆਂ ਦੀ ਜਾਨ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਤੇ ਯਹੋਵਾਹ ਲਈ ਅਰਧ ਵਾਂਗ ਡੋਲ੍ਹ ਦਿੱਤਾ। ਪਿਆਸੀ ਜ਼ਮੀਨ ਵੱਲੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬੂੰਦਾਂ ਨੂੰ ਸੋਖ ਲੈਣ ਤੇ ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ, ‘‘ਹੇ ਯਹੋਵਾਹ, ਮੈਥੋਂ ਅਜਿਹਾ ਕੰਮ ਦੂਰ ਰਹੇ। ਕੀ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਨੁੱਖਾਂ ਦਾ ਖੂਨ ਪੀਵਾਂ ਜਿਹੜੇ ਆਪਣੀ ਜਾਨ ਤੇ ਖੇਡਦੇ ਹਨ?’’ (ਆਇਤ 17)। ਆਪਣੇ ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਦਾਉਦ ਦੀ ਇਸ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਨੂੰ ਦੇਰ ਤਕ ਭੁਲਾਇਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਹੋਵੇਗਾ।

ਫਲਿਸਤੀਆਂ ਉੱਤੇ ਜਿੱਤਾਂ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਵੀ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਇਸ ਲਈ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਪਤਾ ਚੱਲੇ ਕਿ ਕੁਝ ਹੀ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਕਿੰਨਾ ਕੁਝ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ: ‘‘ਦਾਉਦ ਨੇ ਫਲਿਸਤੀਆਂ ਨੂੰ ਮਾਰਿਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਿੱਤ ਲਿਆ ...’’ (2 ਸਮੂਏਲ 8:1)। ਹੋਰ ਕੌਮਾਂ ਉੱਤੇ ਦਾਉਦ ਦੀਆਂ ਜਿੱਤਾਂ ਦੀ ਛੇਤੀ ਹੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਯਾਦ ਰੱਖਣਾ। ਲਹੂ, ਪਸੀਨਾ ਅਤੇ ਹੰਝੂ ਹਰ ਆਇਤ ਵਿਚ ਮਿਲਦੇ ਹਨ। ਦਾਉਦ ਦੇ ਸਾਮਰਾਜ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ‘‘ਦਾਉਦ ਨੇ ਫਲਿਸਤੀਆਂ ਨੂੰ ਜਿੱਤ ਕੇ ਆਪਣੇ ਅਧੀਨ ਕਰ ਲਿਆ’’ ਸ਼ਬਦਾਂ ਤੋਂ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦਾਉਦ ਨੇ ਪੱਛਮ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਦੁਸ਼ਮਣਾਂ ਉੱਤੇ ਫਤਹਿ ਪਾ ਲਈ ਸੀ।

ਪੂਰਬ ਵੱਲ ਨੂੰ 2 ਸਮੂਏਲ 8:2 ਵਿਚ ਅਸੀਂ ਵੇਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਦਾਉਦ ਨੇ ਪੂਰਬ ਦੇ ਆਪਣੇ ਦੁਸ਼ਮਣਾ ਉੱਤੇ ਜਿੱਤ ਪਾ ਲਈ:

ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਮੋਆਬ ਨੂੰ ਮਾਰਿਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਡੋਗ ਕੇ ਜਰੀਬ ਨਾਲ ਮਿਣਿਆ ਅਰਥਾਤ ਦੋਹ ਜਰੀਬਾਂ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਿਣਿਆ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨਾਸ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਪੂਰੀ ਜਰੀਬ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਿਣਿਆ ਜੋ ਜੀਉਂਦੇ ਛੱਡੇ ਸੋ ਮੋਆਬੀ ਦਾਉਦ ਦੇ ਟਹਿਲੂਏ ਬਣੇ ਅਤੇ ਨਜ਼ਰ ਲਿਆਏ।

ਮੋਆਬੀ ਲੋਕ ਅਬਰਾਹਾਮ ਦੇ ਭਤੀਜੇ ਲੂਤ ਦੀ ਸੰਤਾਨ ਸਨ।⁸ ਮੋਆਬ ਟੁੱਟੇ ਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਖਾਰੇ (ਮੁਰਦਾ) ਸਾਗਰ ਦਾ ਪੂਰਬ-ਦੱਖਣ ਪੂਰਬੀ ਰੇਗਿਸਤਾਨ ਸੀ। ਆਇਤ 2 ਅਜਿਹੇ ਸਵਾਲ ਉਠਾਉਂਦੀ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅਸੀਂ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਜਿੱਥੋਂ ਤਕ ਬਾਈਬਲ ਦੱਸਦੀ ਹੈ ਮੋਆਬੀਆਂ ਨਾਲ ਦਾਉਦ ਦਾ ਸਬੰਧ ਵਧੀਆ ਸੀ। ਦਾਉਦ ਮੋਆਬਣ ਰੂਥ ਦਾ ਪੜਪੌਤਾ (ਰੂਥ 4:17-22) ਸੀ। ਸਾਊਲ ਤੋਂ ਭਗੌੜਾ ਹੋਣ ਵੇਲੇ ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਮੋਆਬ ਦੇ ਰਾਜੇ ਦੀ ਪਨਾਹ ਵਿਚ ਰੱਖਿਆ ਸੀ (1 ਸਮੂਏਲ 22:3, 4)। ਇਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਦਾਉਦ ਨੇ ਦੋ ਤਿਹਾਈ ਮੋਆਬੀਆਂ ਨੂੰ⁹ ਐਨੀ ਬੇਹਰਹਿਮੀ ਨਾਲ ਮਾਰਿਆ ਸੀ ਜਿੰਨਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕੌਮ ਨੂੰ ਨਹੀਂ।¹⁰ ਉਸ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਸ ਨੇ ਪ੍ਰੇਰਿਆ ਸੀ? ‘‘ਯਹੂਦੀ ਲੇਖਕਾਂ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਇਸ ਖ਼ਾਸ ਸਖਤੀ ਦਾ ਕਾਰਣ ਦਾਉਦ ਦੇ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕਤਲ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਸਨੇ ... ਮੋਆਬ ਦੇ ਰਾਜੇ ਦੇ ਕੋਲ ਰੱਖਿਆ ਸੀ।’’¹¹ ਇਹ ਹੋ ਵੀ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਹੀਂ ਵੀ। ਕਿਉਂਕਿ ਅਸੀਂ ਦਾਉਦ ਦੇ ਇਸ ਕੰਮ ਦਾ ਕਾਰਣ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ, ਇਸ ਲਈ ਮੰਨ ਕੇ ਵੀ ਪੱਕਾ ਕਹਿ ਸਕਦੇ ਕਿ ਦਾਉਦ ਗਲਤ ਸੀ ਜਾਂ ਸਹੀ।

ਦਾਉਦ ਨੇ ਮੋਆਬ ਦੇ ਉੱਤਰ ਵਿਚ, ਯਰਦਨ ਨਦੀ ਦੇ ਪੂਰਬ ਵਿਚ ਉਜਾੜਵਾਸੀ ਅਮੋਨੀਆਂ¹² ਨੂੰ ਵੀ ਹਰਾਇਆ ਸੀ। ਮੋਆਬੀਆਂ ਵਾਂਗ, ਅਮੋਨੀ ਵੀ ਲੂਤ ਦੇ ਵੰਸ਼ ਵਿੱਚੋਂ ਸਨ।¹³ ਇੰਜ ਪੂਰਬ ਵਿਚ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਦੁਸ਼ਮਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋ ਗਏ।

ਉੱਤਰ ਵੱਲ। ਆਓ ਹੁਣ ਉੱਤਰ ਵੱਲ ਦਾਉਦ ਦੀਆਂ ਜਿੱਤਾਂ ਤੇ ਧਿਆਨ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ: ‘‘ਦਾਉਦ

ਨੇ ਸੋਬਾਹ ਦੇ ਰਾਜਾ ਰਹੋਬ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਹਦਦਅਜ਼ਰ ਨੂੰ ਵੀ ਜਦ ਉਹ [ਫਰਾਤ] ਦਰਿਆ ਉੱਤੇ ਆਪਣੇ ਦੇਸ ਨੂੰ ਛੁਡਾਉਣ ਨਿੱਕਲਿਆ ਸੀ ਮਾਰਿਆ' (2 ਸਮੂਏਲ 8:3)। ਸੋਬਾ ਜਿਹੜਾ ਸੀਰੀਆ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਸੀ, ਉੱਤਰੀ ਦਮਿਸ਼ਕ ਦਾ ਪਹਾੜੀ ਰਾਜ ਸੀ। ਜਦ ਸੋਬਾ ਦਾ ਰਾਜਾ ਫਰਾਤ ਦਰਿਆ ਕੋਲ ਆਪਣਾ ਇਲਾਕਾ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਲਈ ਲੜ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਦਾਉਦ ਨੇ ਪਿੱਛਿਉਂ ਉਸਦੀ ਫੌਜ ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਦਾਉਦ ਦੀ ਵੱਡੀ ਜਿੱਤ ਹੋਈ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਉਸ ਨੇ 21,700 ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕੈਦੀ ਬਣਾ ਲਿਆ।¹⁴ ਉਸ ਨੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਘੋੜਿਆਂ ਅਤੇ ਰਥਾਂ ਨੂੰ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿਚ ਕਰ ਲਿਆ।¹⁵

ਰਾਜਧਾਨੀ ਨਗਰ ਦੇ ਏਨੇ ਨੇੜੇ ਦਾਉਦ ਦੀ ਜਿੱਤ ਨਾਲ ਦਮਿਸ਼ਕ ਦੇ ਸੀਰੀਆਈ ਲੋਕ¹⁶ ਘਬਰਾ ਕੇ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਕੋਲ ਮਦਦ ਨੂੰ ਗਏ। ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਡੀ ਭੁੱਲ ਸੀ। ਦਾਉਦ ਨੇ 22 ਹਜ਼ਾਰ ਸੀਰੀਆਈਆਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਬਚੇ ਹੋਏ ਸੀਰੀਆਈ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਦੇ ਗ਼ੁਲਾਮ ਬਣ ਗਏ। ਦਾਉਦ ਨੇ ਆਪਣਾ ਸਾਮਰਾਜ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਨਾਲ ਉੱਤਰ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਫ਼ਰਾਤ ਦਰਿਆ ਤਕ ਫੈਲਾ ਲਿਆ।

2 ਸਮੂਏਲ 8:6 ਦਾ ਦੂਜਾ ਭਾਗ ਜੋਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦਾਉਦ ਨੇ ਇਹ ਕੰਮ ਕਿਵੇਂ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ। ਦਾਉਦ ਇਕ ਬੁੱਧੀਜੀਵੀ ਫੌਜੀ ਸੀ, ਉਸ ਦੇ ਆਗੂ ਹਿੰਮਤੀ, ਉਸਦੇ ਆਦਮੀ ਲੜਨ ਵਾਲੀਆਂ ਮਸ਼ੀਨਾਂ ਸਨ; ਪਰ ਸਿਰਫ਼ ਇਹੀ ਕਾਰਣ ਉਸਦੀਆਂ ਜਿੱਤਾਂ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਨਹੀਂ ਸਨ। 'ਜਿੱਥੇ ਦਾਉਦ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਉੱਥੇ ਉੱਥੇ ਯਹੋਵਾਹ ਉਸ ਨੂੰ ਕਾਮਯਾਬੀ ਬਖ਼ਸ਼ਦਾ ਸੀ।' ਇਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਰੇਖਾਕਿਤ ਕਰ ਲਓ; ਇਹ ਸਾਡੇ ਪਾਠ ਦੇ ਇਸ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹਨ।

ਦਾਉਦ ਜਾਣਦਾ ਸੀ ਕਿ ਸਿਹਰਾ ਕਿਸ ਨੂੰ ਮਿਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਆਪਣੀਆਂ ਜਿੱਤਾਂ ਨਾਲ ਲੁੱਟਿਆ ਹੋਇਆ ਮਾਲ ਯਹੂਸਲਮ ਲੈ ਗਿਆ ਜਿਸ ਵਿਚ ਸੋਨੇ ਦੀਆਂ ਢਾਲਾਂ ਅਤੇ ਵੱਡੀ ਤਦਾਦ ਵਿਚ ਕਹਿੰ ਸੀ, ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ 'ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ... ਯਹੋਵਾਹ ਲਈ ਪਵਿੱਤਰ ਕਰਕੇ' ਰੱਖਿਆ (2 ਸਮੂਏਲ 8:11)। ਲੁੱਟ ਦਾ ਜਿਆਦਾ ਮਾਲ ਹੈਕਲ ਦੇ ਭੰਡਾਰ ਲਈ ਵੱਖ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ (ਵੇਖੋ 1 ਇਤਿਹਾਸ 18:8; 26:26 ਤੋਂ; 1 ਰਾਜਿਆਂ 7:5; 2 ਇਤਿਹਾਸ 5:1)।

ਦੁਨੀਆਂ ਦੀ ਦੌਲਤ ਦਾਉਦ ਦੀਆਂ ਤਿਜੋਰੀਆਂ ਵਿਚ ਜਾਣ ਲਗ ਪਈ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਹਮਾਤ ਦੇ ਰਾਜੇ¹⁷ ਨੇ ਸੁਣਿਆ ਕਿ ਦਾਉਦ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਪੁਰਾਣੇ ਦੁਸ਼ਮਣ ਸੋਬਾ ਦੇ ਰਾਜੇ ਨੂੰ ਹਰਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਦਾਉਦ ਲਈ ਚਾਂਦੀ, ਸੋਨੇ ਅਤੇ ਪਿੱਤਲ ਦੇ ਦੋਹਫੇ ਭੇਜੇ।¹⁸ ਦਾਉਦ ਵੱਲੋਂ ਜਿੱਤੇ ਗਏ ਦੇਸ਼ਾਂ, ਸੀਰੀਆਂ, ਮੋਆਬ, ਅੰਮੋਨ, ਫ਼ਲਿਸਤੀਨ, ਅਮਾਲੇਕ¹⁹ ਅਤੇ ਸੋਬਾ ਦੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਵੀ ਕੀਮਤੀ ਚੀਜ਼ਾਂ ਆਈਆਂ। ਸਭ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੂੰ ਅਰਪਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। (ਬਾਅਦ ਵਿਚ, ਦਾਉਦ ਨੇ ਸੁਲੇਮਾਨ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਸ ਕੋਲ ਹੈਕਲ ਲਈ 1,000,000 ਕਿੱਕਾਰ (ਤੋੜੇ) ਸੋਨਾ ਅਤੇ 100,000 ਕਿੱਕਾਰ ਚਾਂਦੀ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਪਈ ਹੈ [1 ਇਤਿਹਾਸ 22:14]! ਇਸ ਲੇਖ ਦੇ ਲਿਖੇ ਜਾਣ ਦੇ ਸਮੇਂ ਅਮਰੀਕਾ ਦਾ ਕੌਮੀ ਘਾਟਾ 300 ਬਿਲੀਅਨ ਡਾਲਰ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ ਹੈ। ਦਾਉਦ ਦੀ ਕੌਮੀ ਬੱਚਤ 100 ਬਿਲੀਅਨ ਡਾਲਰ ਦੇ ਕਰੀਬ ਸੀ!)।

ਦੱਖਣ ਵੱਲ/ਦਾਉਦ ਨੇ ਆਪਣਾ ਸਾਮਰਾਜ ਪੱਛਮ, ਪੂਰਬ ਅਤੇ ਉੱਤਰ ਵਿਚ ਫੈਲਾ ਲਿਆ ਸੀ। ਆਓ ਉੱਤਰ ਵੱਲ ਏਦੋਮ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ। 2 ਸਮੂਏਲ 8:13 ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ, 'ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਦਾਉਦ ਲੂਣ ਵਾਲੀ ਤਰਾਈ ਵਿਚ ਅਠਾਰਾਂ ਹਜ਼ਾਰ ਅਰਾਮੀਆਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਕੇ ਪਰਤ ਆਇਆ ਤਦ ਉਸ ਦਾ ਵੱਡਾ ਨਾਮ ਹੋ ਗਿਆ।'²⁰ ਕਿਉਂਕਿ ਲੂਣ ਜਾਂ ਨਮਕ ਵਾਲੀ ਤਰਾਈ ਖਾਰੇ ਸਮੁੰਦਰ ਦੇ ਦੱਖਣ ਵਿਚ ਸੀ। ਅਤੇ 1 ਇਤਿਹਾਸ 18:12 ਵਿਚ ਮਿਲਣ ਵਾਲੇ ਹਵਾਲੇ ਵਿਚ ਅਦੋਮੀਆਂ ਨੂੰ ਅਰਾਮੀ (ਸੀਰੀਆਈ) ਕਹਿਣ ਨਾਲੋਂ 'ਅਦੋਮੀ' ਕਹਿਣਾ ਠੀਕ ਹੋਵੇਗਾ।²¹ ਅਦੋਮੀਆਂ ਨੂੰ ਹਰਾਉਣ ਨਾਲ ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਅਕਾਬਾ ਦੀ ਖਾੜੀ ਵਿਚ ਪਹੁੰਚੇ ਅਤੇ ਦੱਖਣ ਲਈ ਵਪਾਰਕ ਮਾਰਗ ਮਿਲ ਗਏ।

ਮੁੱਖ ਆਇਤ ਫੇਰ 2 ਸਮੂਏਲ 8:14 ਦੇ ਅਖੀਰ ਵਿਚ ਮਿਲਦੀ ਹੈ: 'ਜਿੱਥੇ ਕਿਤੇ ਦਾਉਦ

ਗਿਆ ਯਹੋਵਾਹ ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਫ਼ਤਹਿ ਬਖ਼ਸ਼ਦਾ ਰਿਹਾ।' ਜ਼ਬੂਰ 60 ਓਸੇ ਸੱਚਾਈ ਦਾ ਟੀਕਾ ਹੈ। ਇਹ ਲੂਣ ਦੀ ਘਾਟੀ ਵਿਚ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਯੁੱਧ ਦੇ ਮੁੱਢਲੇ ਚਰਣਾਂ ਦੌਰਾਨ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।²² ਜਿਸ ਸਮੇਂ ਉਹ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਉਸ ਸਮੇਂ ਏਦੋਮ ਨਾਲ ਯੁੱਧ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਇਸ ਦਾ ਆਰੰਭ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, 'ਹੇ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ, ਤੈਂ ਸਾਨੂੰ ਤਿਆਗ ਦਿੱਤਾ, ਤੈਂ ਸਾਨੂੰ ਢਾਹ ਸੁੱਟਿਆ ਹੈ, ਤੂੰ ਕ੍ਰੋਧੀ ਹੋਇਆ, ਸਾਨੂੰ ਫੇਰ ਬਹਾਲ ਕਰ!' (ਆਇਤ 1)। ਦਾਉਦ ਨੇ ਪੁੱਛਿਆ, 'ਕੌਣ ਮੈਨੂੰ ਉਸ ਫ਼ਸੀਲਦਾਰ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿਚ ਲੈ ਜਾਵੇਗਾ? ਕੌਣ ਅਦੋਮ ਤਕ ਮੇਰੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰੇਗਾ?' (ਆਇਤ 9)। ਜ਼ਬੂਰ ਦੇ ਅਖੀਰ ਵਿਚ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਹੀ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ: 'ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਨਾਲ ਅਸੀਂ ਸੂਰਮਗਤੀ ਕਰਾਂਗੇ, ਉਹੀ ਸਾਡੇ ਵਿਰੋਧੀਆਂ ਨੂੰ ਲਤਾੜ ਸੁੱਟੇਗਾ!' (ਆਇਤ 12)। ਦਾਉਦ ਉਸ ਨੂੰ ਕਦੀ ਨਹੀਂ ਭੁੱਲਿਆ ਜਿਸ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਜਿੱਤ ਦੁਆਈ ਸੀ।

ਇਕ ਰਾਜ ਸੰਗਠਿਤ ਹੋਇਆ (2 ਸਮੂਏਲ 8; 1 ਇਤਿਹਾਸ 23-27)

2 ਸਮੂਏਲ 8 ਦਾ ਆਖੀਰ ਹਿੱਸਾ ਦਾਉਦ ਦੀ ਹਕੂਮਤ ਬਾਰੇ ਦੱਸਦਾ ਹੈ: 'ਦਾਉਦ ਨੇ ਸਾਰੇ ਇਸਰਾਏਲ ਉੱਤੇ ਰਾਜ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਦਾਉਦ ਆਪਣੀ ਸਾਰੀ ਪਰਜਾ ਦੇ ਉੱਤੇ ਧਰਮ ਦਾ ਨਿਆਉਂ ਕਰਦਾ ਸੀ' (ਆਇਤ 15)। ਰਾਜ ਵਿਚ ਹੋਰ ਲੋਕ ਨਿਆਈਆਂ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਸਨ, ਪਰ ਅਖੀਰ ਅਪੀਲ ਰਾਜੇ ਅੱਗੇ ਹੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ। ਖ਼ੁਦਾ ਦਾ ਨੁਮਾਇੰਦਾ ਹੋਣ ਦੇ ਕਾਰਣ, ਰਾਜਾ ਨਿਰਪੱਖ ਅਤੇ ਸੱਚਾ ਨਿਆਂ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਸੀ।²³

2 ਸਮੂਏਲ 8: 16-18 ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦਾਉਦ ਇਕ ਯੋਗ ਹਾਕਮ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਪਤਾ ਸੀ ਕਿ ਅਧਿਕਾਰ ਕਿਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਯੋਆਬ ਨੂੰ ਫੌਜ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਦਾਉਦ ਕੋਲ ਇਕ 'ਲੇਖਾ ਰੱਖਣ ਵਾਲਾ' ਸੀ ਜਿਹੜਾ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦਾ ਪੂਰਾ ਪੂਰਾ ਵੇਰਵਾ ਰੱਖਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਤਕ ਰਾਜੇ ਦੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪੁਚਾਉਣ ਲਈ ਉਸਦਾ ਕਾਸਦ ਸੀ। ਸਦੋਂ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਤਕ ਰਾਜੇ ਦੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪੁਚਾਉਣ ਲਈ ਉਸ ਦਾ ਕਾਸਦ ਸੀ। ਸਾਦੇਕ ਅਤੇ ਅਹੀਮਲਕ ਮਹਾਯਾਜਕਾਂ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਸਨ। (ਜ਼ਾਹਿਰ ਹੈ ਕਿ ਥੋੜ੍ਹੀ ਦੇਰ ਲਈ ਇਸਰਾਏਲ ਵਿਚ ਦੋ ਮਹਾਯਾਜਕ ਸਾਦੇਕ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿਚ ਗਿਬਓਨ ਵਿਚ ਤੰਬੂ ਦੀ²⁴ ਜਦ ਕਿ ਅਹੀਮਲਕ ਯਰੂਸਲਮ ਵਿਚ ਸੰਦੂਕ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।²⁵) ਦਾਉਦ ਦੇ 'ਸੂਰਮਿਆਂ' (2 ਸਮੂਏਲ 23:20-23) ਵਿੱਚੋਂ ਇਕ ਉਹਦੇ ਨਿੱਜੀ ਅੰਗ ਰੱਖਿਅਕਾਂ ਉੱਤੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੀ, ਜੋ ਕਰੇਤੇ ਦੇ²⁶ ਟਾਪੂ ਅਤੇ ਫਲਿਸਤੀਨ ਦੇ ਭਾੜੇ ਦੇ ਫੌਜੀ ਸਨ।²⁷ ਸਰਕਾਰੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਲਿਖਣ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਾਂਭਣ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਵਿਚ ਸ਼ਾਹੀ ਸਚਿਵ ਦੀ ਸੀ। ਦਾਉਦ ਨੇ ਆਪਣੀ ਸਰਕਾਰ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕੀਤਾ। 2 ਸਮੂਏਲ 8: 18 ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ 'ਦਿਵਾਨ' ਜਦ ਕਿ 1 ਇਤਿਹਾਸ 18: 17 ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ 'ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਦੇ ਕੋਲ ਵਜ਼ੀਰ' ਦੱਸਦਾ ਹੈ।²⁸

ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਜਾਣਨਾ ਹੋਵੇ ਕਿ ਦਾਉਦ ਕਿੰਨਾ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਸੰਗਠਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਸੀ, ਤਾਂ 1 ਇਤਿਹਾਸ 23-27 ਪੜ੍ਹੋ। ਬਹੁਤ ਸਾਰਾ ਰਿਕਾਰਡ ਸਾਨੂੰ ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਧਾਰਮਿਕ ਸੇਵਾਵਾਂ ਲਈ ਲੇਵੀਆਂ ਨੂੰ ਸੰਗਠਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਗੱਲ ਦੱਸਦਾ ਹੈ (ਅਧਿਆਇ 23-26), ਪਰ ਦਾਉਦ ਨੇ ਫੌਜ ਨੂੰ ਵੀ ਸੰਗਠਿਤ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਜੋ ਯੁੱਧ ਲਈ ਹਰ ਸਮੇਂ ਫੌਜ ਤਿਆਰ ਰਹੇ (27: 1-24)। ਕਿਉਂਕਿ ਖੇਤੀ ਬਾੜੀ ਦਾ ਮਹੱਤਵ ਬਹੁਤ ਸੀ ਇਸ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਲਈ ਵੀ ਉਸ ਨੇ ਲੋਕ ਸੰਗਠਿਤ ਕੀਤੇ (27:25-31)। ਇਤਿਹਾਸ ਦਾਉਦ ਦੇ ਸਟਾਫ਼ ਦੇ ਦੂਜੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਦੇ ਨਾਲ ਉਸ ਦੇ ਸਲਾਹਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਦੇ ਸ਼ਾਹੀ ਸਲਾਹਕਾਰ ਅਤੇ ਉਸਤਾਦਾਂ ਬਾਰੇ ਦੱਸ ਕੇ ਬੰਦ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ (27:32-34)। ਕਾਮਯਾਬ ਲੋਕ ਛੋਟੀਆਂ ਛੋਟੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਦਾ ਵੀ ਧਿਆਨ ਰੱਖਦੇ ਹਨ।

ਇਕ ਵਾਅਦਾ ਨਿਭਾਇਆ ਗਿਆ (2 ਸਮੂਏਲ 9)

2 ਸਮੂਏਲ 9 ਵਿਚ ਸਾਨੂੰ “ਦਾਉਦ ਦੀ ਪੂਰੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਖੂਬਸੂਰਤ ਅਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਗੱਲ ਮਿਲਦੀ ਹੈ।”²⁹ ਜੋ ਦਾਉਦ ਅਤੇ ਯੋਨਾਥਾਨ ਦੀ ਦੋਸਤੀ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਦਾ ਸਿਖਰ ਹੈ।

ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਪੂਰੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦਾ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਬਣੇ ਦਸ ਸਾਲ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਸਨ। ਉਸ ਦੀ ਹਕੂਮਤ ਕਾਇਮ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਸੀ ਅਤੇ ਵਧ ਫੁੱਲ ਰਹੀ ਸੀ; ਉਸ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਠੀਕ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉਸ ਕੋਲ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਸਮਾਂ ਸੀ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਉਸ ਨੂੰ ਇਕ ਵੀਰ ਸਿਪਾਹੀ ਦਾ ਧਿਆਨ ਆਇਆ, ਜਿਹੜਾ ਉਸ ਦਾ ਦੋਸਤ ਅਤੇ ਪੂਰੇ ਇਸਰਾਏਲ ਦਾ ਰਾਜਕੁਮਾਰ ਸੀ, ਅਤੇ ਬਿਨਾ ਕਿਸੇ ਲਾਲਚ ਜਾਂ ਲੋਭ ਦੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮਨੋਂ ਪਿਆਰ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਦੋ ਦਹਾਕੇ ਪਹਿਲਾਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਇਕ ਵਾਅਦਾ ਯਾਦ ਆਇਆ। ਜਦ ਉਹ ਜਵਾਨ ਰਾਜਕੁਮਾਰ ਦੀ ਜਾਨ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਦੌੜਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਕ ਖੇਤ ਵਿਚ ਖੜਾ ਸੀ ਤਾਂ ਯੋਨਾਥਾਨ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਇਕ ਸਿਪਾਹੀ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਸੀ: “ਅਤੇ ਤੂੰ ਨਿਰਾ ਇਹੋ ਨਾ ਕਰ ਜੋ ਮੇਰੇ ਜੀਉਂਦੇ ਜੀ ਮੇਰੇ ਉੱਤੇ ਯਹੋਵਾਹ ਦੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰੇਂ ਜੋ ਮੈਂ ਮਰ ਨਾ ਜਾਵਾਂ; ਸਗੋਂ ਜਿਸ ਵੇਲੇ ਯਹੋਵਾਹ ਤੇਰੇ ਸਾਰੇ ਵੈਰੀਆਂ ਨੂੰ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਨਾਸ ਕਰ ਦੇਵੇ ਤਾਂ ਸਦੀਪਕ ਦੇ ਲਈ ਮੇਰੀ ਸੰਤਾਨ ਉੱਤੇ ਵੀ ਆਪਣੀ ਕਿਰਪਾ ਨਾ ਹਟਾਵੀਂ” (1 ਸਮੂਏਲ 20: 14, 15)। ਦਾਉਦ ਨੇ ਸਹੁੰ ਖਾਧੀ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਯੋਨਾਥਾਨ ਅਤੇ ਉਹਦੇ ਘਰਾਣੇ ਉੱਤੇ ਰਹਿਮ ਵਿਖਾਵੇਗਾ (1 ਸਮੂਏਲ 20: 17)।

ਦਾਉਦ ਲਈ ਆਪਣੀ ਸਹੁੰ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦਾ ਵਕਤ ਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਹ ਯੋਨਾਥਾਨ ਦੀ ਤਾਂ ਕੋਈ ਮਦਦ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਿਆ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਰਾਜਕੁਮਾਰ ਗਿਲਬੋਆ ਪਹਾੜ ਤੇ ਫ਼ਲਿਸਤੀਆਂ ਦੇ ਤੀਰਾਂ ਨਾਲ ਵਿੰਨ੍ਹਿਆ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਸੀ। ਪਰ ਦਾਉਦ ਆਪਣਾ ਵਾਅਦਾ ਯੋਨਾਥਾਨ ਦੇ ਘਰ ਦੇ ਕਿਸੇ ਆਦਮੀ ਨਾਲ ਪੂਰਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ।

ਦਿੱਕਤ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲੱਭਿਆ ਕਿਵੇਂ ਜਾਵੇ। ਰਾਜਿਆਂ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਵਿਰੋਧੀਆਂ ਦੇ ਹੱਥ ਚਲੇ ਜਾਣ ਤੇ ਗੱਦੀ ਤੋਂ ਗੱਦੀਓਂ ਉੱਤੇ ਰਾਜੇ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਲੁਕ ਜਾਂਦੇ ਸਨ। ਦਾਉਦ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਕੀ ਸ਼ਾਊਲ ਦੇ ਘਰਾਣੇ ਵਿੱਚੋਂ ਅਜੇ ਕੋਈ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਮੈਂ ਯੋਨਾਥਾਨ ਦੇ ਕਾਰਨ ਉਸ ਉੱਤੇ ਦਯਾ ਕਰਾਂ?” (2 ਸਮੂਏਲ 9: 1)। ਦਾਉਦ ਦੇ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿਚ ਸ਼ਾਊਲ ਦੀ ਇਕ ਬੇਟੀ ਸੀ, ਮੀਕਲ, ਪਰ ਜੇ ਉਸ ਨੂੰ ਪਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਜ਼ਿੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਦੱਸ ਨਹੀਂ ਰਹੀ ਸੀ (ਉਸ ਨੂੰ ਦਾਉਦ ਉੱਤੇ ਯਕੀਨ ਨਹੀਂ ਸੀ)। ਅਖ਼ੀਰ ਕਿਸੇ ਨੇ ਸ਼ਾਊਲ ਦੇ ਸੀਬਾ ਨਾਮਕ ਇਕ ਪੁਰਾਣੇ ਸੇਵਕ ਨੂੰ ਢੂੰਡਿਆ। ਦਾਉਦ ਨੇ ਪੁੱਛਿਆ “ਸ਼ਾਊਲ ਦੇ ਘਰਾਣੇ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਮੈਂ ਉਹ ਦੇ ਨਾਲ ਪਰਮੇਸੁਰ ਜੇਹੀ ਦਯਾ ਕਰਾਂ?” ਸੀਬਾ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ “ਅਜੇ ਯੋਨਾਥਾਨ ਦਾ ਇਕ ਪੁੱਤਰ ਹੈ ਜੋ ਪੈਰੋਂ ਲੰਘਾ ਹੈ” (2 ਸਮੂਏਲ 9: 3)³⁰

ਇਸ ਬੇਟੇ ਦਾ ਨਾਂਅ ਮਫੀਬੋਸ਼ਥ (ਜਾਂ ਮਰੀਬ-ਬਾਲ³¹) ਸੀ। ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਅਤੇ ਦਾਦੇ ਦੀ ਮੌਤ ਵੇਲੇ ਉਹ ਪੰਜਾਂ ਸਾਲਾਂ ਦਾ ਸੀ (ਵੇਖੋ 2 ਸਮੂਏਲ 4: 4)। ਉਸ ਦੀ ਦਾਈ ਇਹ ਸੁਣਕੇ ਕਿ ਸ਼ਾਊਲ ਅਤੇ ਯੋਨਾਥਾਨ ਮਾਰੇ ਗਏ ਹਨ, ਤਾਂ ਉਹ ਇਹ ਸੋਚ ਕੇ ਕਿ ਫ਼ਲਿਸਤੀ ਉਸ ਨੂੰ ਮਾਰ ਸੁੱਟਣਗੇ, ਜਾਂ ਕੀ ਜਾਣੀਏ ਇਸਰਾਏਲ ਨਵਾਂ ਰਾਜਾ ਉਹਨੂੰ ਮਰਵਾ ਸੁੱਟੇ, ਬਹੁਤ ਡਰ ਗਈ। ਬਾਲਕ ਮਫੀਬੋਸ਼ਥ ਨੂੰ ਚੁੱਕ ਕੇ ਉਹ ਦੌੜ ਗਈ, ਪਰ ਛੇਤੀ ਹੀ ਉਹ ਡਿੱਗ ਪਈ। ਉਸ ਨੇ ਬਾਲਕ ਨੂੰ ਉਠਾਇਆ ਅਤੇ ਰਾਤ ਦੇ ਹਨ੍ਹੇਰੇ ਵਿਚ ਨਿੱਕਲ ਤੁਰੀ। ਕੁਝ ਦੇਰ ਬਾਅਦ ਉਸ ਨੇ ਵੇਖਿਆ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਨਿੱਕੇ ਪੈਰ ਸੁੱਜ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਕੁਝ ਸੱਟ ਲੱਗੀ ਹੈ। ਬੱਚਾ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਭਰ ਲਈ ਅਪਾਹਜ ਹੋ ਚੁੱਕਿਆ ਸੀ।

ਬਾਲ ਮਫੀਬੋਸ਼ਥ ਨੇ ਮਾਕੀਰ ਨਾਮਕ ਇਕ ਆਦਮੀ ਦੇ ਘਰ ਪਨਾਹ ਲਈ,³² ਜਿਹੜਾ ਦਾਉਦ ਦੇ ਮਹਿਲ ਤੋਂ ਦੂਰ ਯਰਦਨ ਦੇ ਪੂਰਬ ਵਿਚ³³ ਗਿਲਆਦ ਦੇ ਇਲਾਕੇ ਵਿਚ ਲੋਦਬਾਰ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦਾ

ਸੀ। ਉਹ ਨਿਵੇਕਲੇ ਛੋਟੇ ਜਿਹੇ ਪਿੰਡ ਵਿਚ ਗੁਮਨਾਮੀ ਵਿਚ ਵੱਡਾ ਹੋਇਆ, ਸ਼ਾਦੀ ਹੋਈ ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਇਕ ਬੱਚਾ ਸੀ।³⁴ ਉਸ ਨੂੰ ਲਗਦਾ ਸੀ ਕਿ ਲੋਕ ਉਸ ਦੇ ਬਾਰੇ ਵਿਚ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ। ਹੁਣ ਉਸ ਦੀ ਗੁਮਨਾਮੀ ਮੁੱਕਣ ਵਾਲੀ ਸੀ।

ਤਦ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਨੇ [ਸੀਬਾ] ਉਹ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ, ਉਹ ਕਿੱਥੇ ਹੈ? ਸੀਬਾ ਨੇ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, ਵੇਖੋ ਲੋਦਬਾਰ ਵਿਚ ਅੰਮੀਏਲ³⁵ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਮਾਕੀਰ ਦੇ ਘਰ ਵਿਚ ਹੈ। ਸੋ ਦਾਉਦ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਨੇ ਮਨੁੱਖ ਘੱਲੇ ਅਤੇ ਲੋਦਬਾਰ ਤੋਂ ਅੰਮੀਏਲ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਮਾਕੀਰ ਦੇ ਘਰੋਂ ਉਹ ਨੂੰ ਮੰਗਵਾ ਲਿਆ (2 ਸਮੂਏਲ 9:4, 5)।

ਹਥਿਆਰ ਬੰਦ ਸਿਪਾਹੀਆਂ ਨਾਲ ਘਿਰੇ ਮਫੀਬੋਸ਼ਥ ਦੇ ਮਨ ਦੇ ਖੌਫ਼ ਅਤੇ ਚਿੰਤਾ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਕਰਨਾ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਦਾਉਦ ਦੀ ਗੱਡੀ ਉਸ ਨੂੰ ਲੋਬਕਾਰ ਤੋਂ ਯਰੂਸ਼ਲਮ ਤਕ 50 ਮੀਲ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਲੈ ਕੇ ਆਈ ਸੀ। ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਦਾਉਦ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ‘‘ਪਿਆਰ ਵਿਖਾਉਣਾ’’ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਆਪਣੀ ਗੱਦੀ ਲਈ ਖਤਰਾ ਬਣਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਮਿਟਾਉਣ ਦੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਵੀ ਤਾਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਸੀ (ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਰਾਜਾ ਹੋਰੋਦੇਸ ਵੱਲੋਂ ਇਕ ਚਾਲ ਖੇਡੀ ਗਈ ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੇ ਜੋਤਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਦੱਸਣ ਕਿ ਬਾਲਕ ਯਿਸੂ ਕਿੱਥੇ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਵੀ ‘‘ਉਸ ਨੂੰ ਸਿਜਦਾ’’ ਕਰ ਸਕੇ [ਮੱਤੀ 22:8])। ਸ਼ਾਇਦ ਮਫੀਬੋਸ਼ਥ ਨੇ ਦਾਉਦ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਦੀ ਦੋਸਤੀ ਬਾਰੇ ਅਤੇ ਦਾਉਦ ਦੀ ਸਹੁੰ ਬਾਰੇ ਸੁਣ ਰੱਖਿਆ ਸੀ; ਸ਼ਾਇਦ ਨਹੀਂ। ਜੇ ਵੀ ਹੋਵੇ, ਉਹ ਵੀਹ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਾਅਦੇ ਲਈ ਆਪਣੀ ਜਾਨ ਨਹੀਂ ਗੁਆਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ।

ਮਹਿਲ ਵਿਚ ਪਹੁੰਚ ਕੇ, ਮਫੀਬੋਸ਼ਥ ਲੰਗੜਾਉਂਦਾ ਹੋਇਆ ਦਾਉਦ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ।³⁶ ਦਾਉਦ ਡਰੇ ਹੋਏ ਲੰਗੜੇ ਜਵਾਨ ਵੱਲ ਪਿਆਨ ਨਾਲ ਵੇਖਦੇ ਹੋਏ ਉਸ ਵਿਚ ਰੋਅਬਦਾਰ ਰਾਜਕੁਮਾਰ ਅਤੇ ਸਿਪਾਹੀ ਦਾ ਅੰਸ਼ ਲੱਭਦਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਹੜਾ ਉਸ ਦਾ ਦੋਸਤ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਮਫੀਬੋਸ਼ਥ ਨੂੰ ਬੁਲਾਇਆ।³⁷ ਉਸ ਜਵਨ ਰਾਜੇ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮੂੰਹ ਭਾਰ ਤਿੱਗ ਕੇ ਸਜਦਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਕਹਿਣ ਲੱਗਾ,³⁸ ‘‘ਤੁਹਾਡਾ ਦਾਸ ਹਾਜ਼ਰ ਹੈ!’’ (2 ਸਮੂਏਲ 9:6)।

ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਉਸ ਜਵਾਨ ਦੀ ਅਵਾਜ਼ ਵਿਚ ਖੌਫ਼ ਸੁਣਾਈ ਦਿੱਤਾ। ਰਾਜੇ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਉਠਾਇਆ ਅਤੇ ਮੁੜ ਭਰੋਸਾ ਦਿੱਤਾ: ‘‘ਡਰ ਨਾ ਕਿਉਂ ਜੋ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਪਿਉ ਯੋਨਾਥਾਨ ਦੇ ਕਾਰਣ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਭਲਿਆਈ ਕਰਾਂਗਾ ਅਤੇ ਤੇਰੇ ਬਾਬੇ ਸ਼ਾਉਲ ਦੀ ਸਾਰੀ ਪੈਲੀ ਤੈਨੂੰ ਮੋੜ ਦਿਆਂਗਾ ਅਤੇ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਮੇਜ਼ ਤੇ ਸਦਾ ਰੋਟੀ ਖਾਵੇਂਗਾ’’ (2 ਸਮੂਏਲ 9:7)।

ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ ਤੇ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਬਣਨ ਤੋਂ ਸ਼ਾਉਲ ਦੀ ਸਾਰੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾਉਦ ਦੀ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਸੀ। ਦਾਉਦ ਉੱਤੇ ਉਸ ਸਨਮਾਨ ਨੂੰ ਸ਼ਾਉਲ ਦੀ ਸੰਤਾਨ ਨੂੰ ਦੇਣ ਦੀ ਕੋਈ ਨੈਤਿਕ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਅਜਿਹਾ ਕਰਨਾ ਮਫੀਬੋਸ਼ਥ ਦੇ ਪਿਤਾ ਪ੍ਰਤੀ ਪਿਆਰ ਪਰਗਟ ਕਰਨਾ ਜਾਂ ਰਹਿਮ ਕਰਨਾ ਸੀ ਜੋ ਅੱਜ ਵੀ ਦਾਉਦ ਦੇ ਮਨ ਵਿਚ ਸੀ। ਰਾਤੋ ਰਾਤ ਮਫੀਬੋਸ਼ਥ ਮੰਗਤੇ ਤੋਂ ਮਾਲਦਾਰ ਬਣ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਰ ਉਸ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਇੱਜ਼ਤ ਦਾਉਦ ਦੀ ਮੇਜ਼ ਤੇ ਖਾਣ ਲਈ ਨਿਉਂਦਾ ਸੀ। ਇਹ ਹੱਕ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਦੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਹੀ ਸੀ। ਮਫੀਬੋਸ਼ਥ ਨੂੰ ਇਕ ਰਾਜਕੁਮਾਰ ਵਾਂਗ, ਸਾਰੀ ਮਹਿਲ ਵਿਚ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾਣਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮਹੱਤਵ ਤੇ ਸਨਮਾਨ ਮਿਲਣਾ ਸੀ।

ਮਫੀਬੋਸ਼ਥ ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼ ਹੋ ਗਿਆ। ਉਸਨੇ ਫੇਰ ਰਾਜੇ ਅੱਗੇ ਮੱਥਾ ਟੇਕਿਆ ਤੇ ਕਿਹਾ, ‘‘ਤੁਹਾਡਾ ਸੇਵਕ ਹੈ ਹੀ ਕੀ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਉੱਤੇ ਜੋ ਮੋਏ ਕੁੱਤੇ³⁹ ਵਰਗਾ ਹਾਂ ਪਿਆਨ ਕਰੋ?’’ (2 ਸਮੂਏਲ 9:8)। ਮਫੀਬੋਸ਼ਥ ਨੂੰ ਯਕੀਨ ਦੁਆਉਣ ਅਤੇ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਸਹੀ ਹੈ, ਦਾਉਦ ਨੇ ਸੀਬਾ ਨੂੰ ਬੁਲਾ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮਫੀਬੋਸ਼ਥ ਦੀ ਨਵੀਂ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਭੰਡਾਰੀ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ।⁴⁰

ਛੇਤੀ ਹੀ ਮਫੀਬੋਸ਼ਥ ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼ ਹੋ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਹ ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਪਰਿਵਾਰ ਰਾਜਧਾਨੀ ਵਿਚ ਰਹਿਣ ਲੱਗੇ। ‘‘ਸੋ ਮਫੀਬੋਸ਼ਥ ਯਹੂਸਲਮ ਵਿਚ ਰਿਹਾ ਕਿਉਂ ਜੋ ਸਦਾ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਦੇ ਲੰਗਰ ਵਿੱਚੋਂ ਰੋਟੀ ਖਾਂਦਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਦੋਹਾਂ ਪੈਰਾਂ ਤੋਂ ਲੰਛਾ ਸੀ’’ (2 ਸਮੂਏਲ 9: 13)। ਇਹ ਰਹਿਮ ਹੀ ਸੀ ਜਿਸ ਨਾਲ ਮਫੀਬੋਸ਼ਥ ਦੇ ਜੀਵਨ ਵਿਚ ਬਰਕਤ ਮਿਲੀ। ਬੇਸ਼ੱਕ ਇਸ ਨਾਲ ਦਾਊਦ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵੀ ਬਰਕਤ ਮਿਲੀ। ਮੈਂ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਦੇ ਖਾਣੇ ਦੇ ਸਮੇਂ, ਮਫੀਬੋਸ਼ਥ ਵੱਲ ਵੇਖਣ, ਆਪਣੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਚੰਗੇ ਦਿਨਾਂ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰਕੇ ਜਦੋਂ ਉਹ ਅਤੇ ਯੋਨਾਥਾਨ ਇਕੱਠੇ ਖੇਤਾਂ ਵਿਚ ਘੁੰਮਦੇ ਸਨ, ਮੁਸਕਰਾਉਂਦੇ ਵੇਖਦਾ ਹਾਂ।⁴¹ ਰਹਿਮ ਕਰਨ ਨਾਲ ਸਾਨੂੰ ਉਹ ਬਰਕਤ ਮਿਲਦੀਆਂ ਹਨ ਜਿਹੜੀਆਂ ਅਸੀਂ ਦੂਜਿਆਂ ਨੂੰ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ।

ਇਕ ਜਿੱਤ ਮਿਲੀ (2 ਸਮੂਏਲ 10-12; 1 ਇਤਿਹਾਸ 19;20)

ਦਾਊਦ ਦੇ ‘‘ਚੰਗੇ ਦਿਨਾਂ’’ ਦਾ ਹਿੱਸਾ, ਭਾਵ 2 ਸਮੂਏਲ 1-10 ਪਿਛਲੇ ਅਧਿਆਇ ਤੇ ਇਕ ਟਿੱਪਣੀ ਨਾਲ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਅਧਿਆਇ 8 ਵਿਚ ਧਿਆਨ ਦੁਆਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ‘‘ਅੰਮੋਨੀਆਂ’’ ਨੇ ਦਾਊਦ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਾਨਾ ਭੇਜਿਆ ਸੀ (ਆਇਤ 12), ਪਰ ਉਸ ਅਧਿਆਇ ਵਿਚ ਸਾਨੂੰ ਅੰਮੋਨੀਆਂ ਦੀ ਹਾਰ ਦਾ ਕੋਈ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ ਸੀ। ਅਧਿਆਇ 10 ਤੋਂ 12 ਅਖੀਰ ਸਾਨੂੰ ਅੰਮੋਨੀਆਂ ਨਾਲ ਹੋਏ ਯੁੱਧ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਦੇ ਇਲਾਵਾ ਅਧਿਆਇ 8 ਵਿਚ ਅਸੀਂ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ‘‘ਅਰਾਮੀ [ਸੀਰੀਆ ਵਾਸੀ] ਦਾਊਦ ਦੇ ਗੁਲਾਮ’’ (ਆਇਤ 6) ਹੋ ਗਏ ਸਨ। ਅਧਿਆਇ 8 ਸੀਰੀਆ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਕੁਝ ਕੁਝ ਲੜਾਈਆਂ ਦੇ ਵੇਰਵੇ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਪਰ ਅਧਿਆਇ 10 ‘‘ਬਾਕੀ ਕਹਾਣੀ’’ ਭਾਵ ਖੋਲ੍ਹ ਕੇ ਵਿਸਥਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੀਰੀਆ ਵਾਸੀ ਆਖ਼ਰ ਕਦ ਤਕ ਅਤੇ ਕਿਵੇਂ ਗੁਲਾਮ ਹੋਏ।

ਅਧਿਆਇ 9 ਅਤੇ 10 ਵਿਚਕਾਰ ਬੰਧਨ ਦਿਆਲਤਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ। ਦੋਹਾਂ ਵਿਚ ਦਾਊਦ ਨੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖਿੱਚਵਾਂ ਦੇ ਕਾਰਣ ਦਿਆਲਤਾ ਵਿਖਾਈ। ਅਧਿਆਇ 9 ਵਿਚ ਦਿਆ ਦਾ ਤੋਹਫ਼ਾ ਪੰਨਵਾਦ ਕਰਕੇ ਕਬੂਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਪਰ ਅਧਿਆਇ 10 ਵਿਚ ਇਹ ਵੱਡੇ ਰੁੱਖੇਪਣ ਨਾਲ ਮੋੜਿਆ ਗਿਆ।

ਅਧਿਆਇ 10 ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ,

ਇਹ ਦੇ ਪਿੱਛੋਂ⁴² ਅਜਿਹਾ ਹੋਇਆ ਜੋ ਅੰਮੋਨੀਆਂ ਦਾ ਰਾਜਾ ਮਰ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਹਾਨੂਨ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਥਾਂ ਰਾਜ ਕੀਤਾ। ਤਦ ਦਾਊਦ ਨੇ ਆਖਿਆ, ਮੈਂ ਨਾਹਾਸ਼ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਹਾਨੂਨ ਦੇ ਨਾਲ ਭਲਿਆਈ ਕਰਾਂਗਾ ਜਿਵੇਂ ਉਹ ਦੇ ਪਿਉ ਨੇ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਭਲਿਆਈ ਕੀਤੀ (ਆਇਤਾਂ 1, 2)।

ਅਸੀਂ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ ਕਿ ਅੰਮੋਨੀਆਂ ਦੇ ਰਾਜੇ ਨੇ ਦਾਊਦ ਤੇ ਦਿਆ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਸ਼ਾਇਦ ਜਿਸ ਸਮੇਂ ਦਾਊਦ ਭਗੌੜਾ ਸੀ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਤੇ ਦਿਆ ਕੀਤੀ ਸੀ।⁴³ ਜੇ ਵੀ ਹੋਵੇ, ਦਾਊਦ ਉਸ ਦਾ ਬਦਲਾ ਉਸ ਤੇ ਦਿਆ ਕਰ ਕੇ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ।

ਦਾਊਦ ਨੇ ਹਾਨੂਨ ਨਾਲ ਹਮਦਰਦੀ ਪਰਗਟ ਕਰਨ ਲਈ ਅੰਮੋਨੀਆਂ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਰੱਬਾਹ⁴⁴ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਸੇਵਕ ਭੇਜੇ। ਪਰ ਰਾਜੇ ਦੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦਾਊਦ ਦੇ ਸੇਵਕ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹਮਦਰਦੀ ਦੇ ਕਾਰਣ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਜਸੂਸੀ ਕਰਨ ਆਏ ਹਨ। ਅੰਮੋਨੀਆਂ ਦੇ ਰਾਜੇ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਕ੍ਰਿਆ ਦਾਊਦ ਲਈ ਦੋਹਰੀ ਸ਼ਰਮਿੰਦਗੀ ਸੀ। ‘‘ਤਦ ਹਾਨੂਨ ਨੇ ਦਾਊਦ ਦੇ ਟਹਿਲੂਆਂ ਨੂੰ ਫੜ ਲਿਆ ਅਤੇ ਸਭਨਾਂ ਦੀ ਅੱਧੀ ਅੱਧੀ ਦਾੜੀ ਮੁਨਵਾ ਸੁੱਟੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲੀੜੇ ਅੱਧ ਵਿਚਕਾਰੋਂ ਲੱਕ ਤੋੜੀ ਕਤਰ ਸੁੱਟੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤੋਰ ਦਿੱਤਾ’’ (2 ਸਮੂਏਲ 10: 4)। ਜਦ ਕਿ ਕੁਝ ਆਦਮੀ ਕਲੀਨ ਸੇਵ ਸਨ,

ਪਰ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਦਾੜੀ ਮੁੱਛ ਨੂੰ ਮਰਦਾਨਗੀ ਦੀ ਨਿਸ਼ਾਨੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰੇਕ ਦੀ ਅੱਧੀ ਦਾੜੀ ਕਟਵਾ ਕੇ ਸਾਨੂੰ ਸੁਨੇਹਾ ਭੇਜਿਆ ਕਿ ਉਹ ਮਰਦ ਤੋਂ ਕੁਝ ਘੱਟ ਹਨ। ਦੂਜੀ ਬੇਨਤੀ ਅੱਧ ਵਿਚਕਾਰੋਂ ਕੱਪੜੇ ਪਾੜ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨੰਗਾ ਕਰਨਾ ਸੀ। ਯੁੱਧਬੰਦੀਆਂ ਨਾਲ ਅਜਿਹਾ ਸਲੂਕ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ (ਵੇਖੋ ਯਸਾਯਾਹ 20:4)।

ਘਬਰਾਏ ਹੋਏ ਮੂੰਹ ਲਮਕਾਈ ਦਾਉਦ ਦੇ ਆਦਮੀ ਵਾਪਸ ਪਰਤ ਆਏ। ਦਾਉਦ ਅੱਗ ਬਬੂਲਾ ਹੋ ਗਿਆ ਪਰ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਤਦ ਤਕ ਰੋਕੀ ਰੱਖਿਆ ਜਦੋਂ ਤਕ ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਨਹੀਂ ਪਤਾ ਚੱਲਿਆ ਕਿ ਅੰਮੋਨੀ ਲੋਕ ਜੰਗ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਯੁੱਧ ਕਰਨ ਲਈ ਤੇਤੀ ਹਜ਼ਾਰ ਰੋਹ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਭਾੜੇ ਤੇ ਲਿਆ ਹੈ⁴⁵ (ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੋ ਤਿਹਾਈ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸੀਰੀਆਈ ਲੋਕ ਸਨ⁴⁶)। ਦਾਉਦ ਨੇ ਫ਼ੌਰਨ ਯੋਆਥ ਅਤੇ ਯੁੱਧ ਵਿਚ ਮਾਹਿਰ ਸਿਪਾਹੀਆਂ ਨੂੰ ਜੰਗ ਦੇ ਮੈਦਾਨ ਵਿਚ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ।

ਰੱਬਾਹ ਵਿਚ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਯੋਆਥ ਨੇ ਵੇਖਿਆ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਦੋ ਮੋਰਚਿਆਂ ਤੇ ਲੜਨਾ ਪਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਅੰਮੋਨੀ ਤਾਂ ਰਾਜਧਾਨੀ ਨਗਰ ਦੀ ਰਖਵਾਲੀ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ, ਜਦ ਕਿ ਦੂਜੀਆਂ ਟੁਕੜੀਆਂ ਮੈਦਾਨੀ ਜੰਗ ਦੀਆਂ ਤਿਆਰੀਆਂ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਸਨ। ਯੋਆਥ ਲਈ ਇਹ ਸ਼ਾਇਦ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਮੌਕਾ ਸੀ। ਭਾੜੇ ਦੇ ਸਿਪਾਹੀਆਂ ਨਾਲ ਲੜਨ ਲਈ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਚੋਣਵੇਂ ਬੰਦੇ ਭੇਜੇ। ਬਾਕੀਆਂ ਨੂੰ ਉਸ ਨੇ ਅੰਮੋਨੀਆਂ ਨਾਲ ਲੜਨ ਲਈ ਆਪਣੇ ਭਰਾ ਅਬੀਸ਼ਈ ਨਾਲ ਭੇਜਿਆ। ਫਿਰ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਦਮੀ ਜਮ੍ਹਾ ਕਰ ਕੇ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ:

... ਜੇ ਕਰ ਕਦੀ ਅਰਾਮੀ ਮੇਰੇ ਉੱਤੇ ਜ਼ੋਰ ਪਾਉਣ ਤਾਂ ਤੂੰ ਮੇਰੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰੀਂ ਅਤੇ ਜੇ ਅੰਮੋਨੀ ਤੇਰੇ ਉੱਤੇ ਜ਼ੋਰ ਪਾਉਣ ਤਾਂ ਮੈਂ ਆ ਕੇ ਤੇਰੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਤਕੜੇ ਰਹੀਏ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਲਈ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਦੇ ਲਈ ਵਰਿਆਮਗੀ ਕਰੀਏ ਅਤੇ ਜੇ ਯਹੋਵਾਹ ਨੂੰ ਭਾਵੇ ਸੋ ਕਰੇ (2 ਸਮੂਏਲ 10:11, 12)।

ਇਹ ਯੋਆਥ ਵਰਗਾ ਤਾਂ ਨਹੀਂ, ਪਰ ਜ਼ਬਰਦਸਤ ਭਾਸ਼ਣ ਸੀ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਆਗੂ ਸਭ ਸਿੱਖ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਸਹਿਯੋਗ ਦੀ ਲੋੜ, ਅਤੇ ਖ਼ੁਦਾ ਦੀ ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਮਿਲਣ ਦੀ ਲੋੜ ਜ਼ਬਰਦਸਤ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਭਾਸ਼ਣ ਦੇ ਬਾਅਦ ਮੈਂ ਯੋਆਥ ਨੂੰ ਕੁਝ ਦੇਰ ਲਈ ਆਪਣਾ ਸਿਰ ਝੁਕਾਏ ਖਲੋਤੇ ਵੇਖਦਾ ਹਾਂ। ਫਿਰ ਮੈਂ ਘਾਟੀ ਵਿਚ ਉਸ ਦੇ ਆਦਮੀਆਂ ਦੇ ਚੀਕਣ ਦਾ ਰੌਲਾ ਸੁਣਦਾ ਹਾਂ। ਫਿਰ ਅਖ਼ੀਰ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਲਲਕਾਰਦੇ ਹੋਏ ਇਸਰਾਏਲ ਦੀ ਵਡਿਆਈ, ਅਤੇ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਵਡਿਆਈ ਲਈ ਅੱਖਾਂ ਵਿਚ ਲਾਲੀ ਲੈ ਕੇ ਜੰਗ ਵਿਚ ਕੁੱਦ ਪਏ।

ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਉਸ ਦਿਨ ਯੋਆਥ ਨੂੰ ਫ਼ਤਹਿ ਦੁਆਈ। ਸੀਰੀਆਈ ਇੱਧਰ ਉੱਧਰ ਖਿੰਡ ਗਏ; ਅੰਮੋਨੀ ਰਬਾਹ ਨੂੰ ਪੁੱਜ ਗਏ। ਖ਼ੁਦਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਾਥ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜਿਹੜੇ ਉਸ ਵਿਚ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖਦੇ ਹਨ।

ਉਹ ਹਾਰੇ ਹੋਏ ਸੀਰੀਆਈ ਆਪਣੇ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਭੱਜ ਗਏ ਤਾਂ ਸੀਰੀਆਈ ਆਗੂ⁴⁷ ਬਹੁਤ ਕ੍ਰੋਧਿਤ ਹੋ ਗਏ। ਸੀਰੀਆ ਵਾਸੀਆਂ ਨੇ ਫਰਾਤ ਦਰਿਆ ਦੇ ਪਾਰ ਤੋਂ ਵੀ ਭਰਤੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਇਕ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਫੌਜ ਤਿਆਰ ਕਰ ਲਈ।

ਜਦ ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਕਿ ਏਨੀ ਵੱਡੀ ਫੌਜ ਆ ਰਹੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਪਤਾ ਸੀ ਕਿ ਫੌਜ ਕਿਸੇ ਦੂਜੇ ਦੇ ਹੱਥੀਂ ਦੇਣ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਬਹੁਤ ਖ਼ਤਰਨਾਕ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਸੀ। ਸੀਰੀਆਈ ਫੌਜ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਦਾਉਦ ਨੇ ਖ਼ੁਦ ‘‘ਸਾਰੇ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠਿਆਂ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਯਰਦਨੋਂ ਪਾਰ ਲੰਘਾ’’ ਗਿਆ (2 ਸਮੂਏਲ 10:17)। ਇਕ ਵਾਰ ਫੇਰ ਖ਼ੁਦਾ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲ ਨੂੰ ਜਿੱਤ ਦੁਆਈ। ਸੀਰੀਆਈ ਜਰਨੈਲ ਸਣੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੰਤਾਲੀ ਹਜ਼ਾਰ ਲੋਕ ਮਾਰੇ ਗਏ। ਸੀਰੀਆਈ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਇਹ ਵੇਖ ਕੇ ‘‘ਭਈ

ਉਹ ਇਸਰਾਏਲ ਅੱਗੇ ਹਾਰ ਗਏ ਹਨ ... ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਨਾਲ ਮੇਲ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਟਹਿਲ ਕੀਤੀ' (2 ਸਮੂਏਲ 10: 19)।⁴⁸

ਇਸ ਨਾਲ ਰੱਬਾਹ ਦਾ ਕੰਮ ਅਪੂਰਾ ਹੀ ਸੀ, ਜਿੱਥੇ ਅੰਮੋਨੀ ਫੌਜ ਨੇ ਮੋਰਚੇ ਲਗਾਏ ਸਨ। ਅਗਲੀ ਬਸੰਤ ਉੱਤੇ, ਰਸਤਾ ਖੁੱਲ੍ਹਦੇ ਹੀ ਦਾਉਦ ਨੇ ਰੱਬਾਹ ਉੱਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਲਈ ਯੋਯਾਥ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਅਤੇ ਆਪ ਯਰੂਸ਼ਲਮ ਵਿਚ ਰਿਹਾ (2 ਸਮੂਏਲ 11: 1)। (ਇਹ ਉਦੋਂ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ, ਜਦ ਦਾਉਦ ਨੇ ਬਬਸ਼ਬਾ ਨਾਲ ਪਾਪ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਕਹਾਣੀ ਦੇ ਉਸ ਭਾਗ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਛੱਡ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ। ਅਸੀਂ ਇਤਿਹਾਸ ਦੀ ਕਿਤਾਬ ਦੇ ਲੇਖਕ ਦੀ ਨਕਲ ਕਰਾਂਗੇ, ਜਿਸ ਨੇ ਅੰਮੋਨੀਆਂ ਨਾਲ ਯੁੱਧ ਦੇ ਬਾਅਦ ਫ਼ੌਰਨ ਕਹਾਣੀ ਨੂੰ ਮੁਕਾ ਦਿੱਤੀ [1 ਇਤਹਾਸ 20: 1-3])।

ਯੋਯਾਥ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਰੱਬਾਹ ਤੇ ਸਿੱਧੇ ਹਮਲਾ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ, ਪਰ ਸ਼ਹਿਰਪਨਾਹ ਨੂੰ ਢਾਹੁਣ ਵਿਚ ਨਾਕਾਮ ਰਿਹਾ (2 ਸਮੂਏਲ 11: 1, 17-24)। ਫਿਰ ਉਸ ਨੇ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਚਸ਼ਮੇ ਨੂੰ ਘੇਰਾ ਪਾ ਕੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰ ਲਿਆ।⁴⁹ ਉਸ ਦੀ ਪਾਣੀ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਕੱਟ ਕੇ ਯੋਯਾਥ ਨੂੰ ਪਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹਤਾਸ਼ ਕਰਨ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਸਮਾਂ ਨਹੀਂ ਲੱਗੇਗਾ। ਉਸ ਨੇ ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਵੀ ਬੁਲਾ ਲਿਆ: 'ਸੋ ਹੁਣ ਤੁਸੀਂ ਰਹਿੰਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਟਿਕੋਨਾ ਕਰ ਕੇ ਉਸ ਸ਼ਹਿਰ ਉੱਤੇ ਡੇਰਾ ਲਾਓ ਅਤੇ ਉਹ ਨੂੰ ਜਿੱਤ ਲਓ, ਅਜੇਹਾ ਨਾ ਹੋਵੇ ਜੋ ਮੈਂ ਉਸ ਸ਼ਹਿਰ ਨੂੰ ਜਿੱਤ ਲਵਾਂ ਅਤੇ ਉਹ ਮੇਰੇ ਨਾਉਂ ਤੋਂ ਸੌਂਦਿਆ ਜਾਵੇ' (2 ਸਮੂਏਲ 12: 28)।⁵⁰

ਦਾਉਦ ਰੱਬਾਹ ਵਿਚ ਆਇਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਆਖ਼ਰੀ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ। ਜਦ ਸ਼ਹਿਰ ਉੱਤੇ ਜਿੱਤ ਪਾ ਲਈ ਗਈ ਤਾਂ ਅੰਮੋਨੀ ਦੇ ਰਾਜੇ ਦਾ ਮੁਕਟ ਇਹ ਵਿਖਾਉਣ ਲਈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨਵਾਂ ਹਾਕਮ ਦਾਉਦ ਹੈ,⁵¹ ਉਸ ਦੇ ਸਿਰ ਉੱਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ। ਫਿਰ ਦਾਉਦ ...

... ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜੋ ਉੱਥੇ ਸਨ ਬਾਹਰ ਕੱਢ ਕੇ ਆਰਿਆਂ, ਲੋਹੇ ਦੇ ਸੁਹਾਗਿਆਂ, ਕੁਹਾੜਿਆਂ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਕੰਮ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਇੱਟਾਂ ਬਣਵਾਈਆਂ। ਉਹਨੇ ਅੰਮੋਨੀਆਂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਨਾਲ ਇਹੀ ਕੀਤਾ। ਤਦ ਦਾਉਦ ਅਤੇ ਸਾਰੀ ਫੌਜ ਯਰੂਸ਼ਲਮ ਨੂੰ ਮੁੜ ਗਈ (12: 31; NIV)।⁵²

ਜਿੱਥੋਂ ਤਕ ਲਿਖਤ ਦੱਸਦੀ ਹੈ, ਦਾਉਦ ਦੇ ਜੀਵਨ ਕਾਲ ਦੇ ਆਸ ਪੜੋਸ ਦੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਉਹ ਆਖ਼ਰੀ ਵੱਡੀ ਜਿੱਤ ਸੀ।

ਬਹੁਤ ਪਹਿਲਾਂ, ਖੁਦਾ ਨੇ ਅਬਰਾਹਾਮ ਨਾਲ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ ਸੀ: 'ਤੇਰੀ ਅੰਸ਼ ਨੂੰ ਮੈਂ ਇਕ ਧਰਤੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਮਿਸਰ ਦੇ ਦਰਿਆ ਤੋਂ ਲੈਕੇ ਵੱਡੇ ਦਰਿਆ ਫਰਾਤ ਤੀਕ' (ਉਤਪਤ 15: 18)। ਦਾਉਦ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਅਖੀਰ ਉਸ ਵਾਅਦੇ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਦਾਉਦ ਦਾ ਸਾਮਰਾਜ ਦੱਖਣ ਵਿਚ ਮਿਸਰ ਦੇ ਦਰਿਆ⁵³ ਤੋਂ ਉੱਤਰ ਵਿਚ ਫਰਾਤ ਦੇ ਦਰਿਆ, ਪੱਛਮ ਵਿਚ ਮਹਾਸਾਗਰ (ਭੂਮੱਧ) ਦੇ ਪੂਰਬ ਵਿਚ ਯਰਦਨ ਦਰਿਆ ਤਕ ਫੈਲਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ (ਵੇਖੋ 1 ਰਾਜਿਆਂ 4: 21-24)। ਦਾਉਦ ਦੀ ਹਕੂਮਤ ਸੱਠ ਹਜ਼ਾਰ ਵਰਗ ਮੀਲ ਤੇ ਸੀ। ਦੁਨੀਆਂ ਦੀ ਦੌਲਤ ਦੇ 90ਫੀਸਦੀ ਜਿੰਨਾਂ ਉਹਦੇ ਅਧੀਨ ਸੀ।

ਖੁਦਾ ਨੇ ਬੈਤਲਹਮ ਦੇ ਆਜ਼ੀ ਮੰਡੇ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਤੋਂ ਬਹੁਤਾ ਕਾਮਯਾਬ ਬਣਾਇਆ।

ਜੋ ਅਸਲ ਵਿਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਗੁਆਏ ਬਗ਼ੈਰ ਕਾਮਯਾਬੀ ਕਿਵੇਂ ਪਾਈਏ

ਦਾਉਦ ਦੇ ਸਿਖਰ ਤਕ ਚੜ੍ਹਨ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਤੋਂ ਕੀ ਸਾਬਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ? ਖ਼ਾਸਕਰ ਸਚਮੁਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਸਾਡੇ ਪ੍ਰਾਣ ਵੀ ਮੌਜੂਦ ਹਨ, ਉਸ ਨੂੰ ਗੁਆਏ ਬਗ਼ੈਰ ਅਸੀਂ ਸਫਲ ਕਿਵੇਂ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਾਂ? ਦਾਉਦ ਦੀ ਕਾਮਯਾਬੀ ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਮੈਂ ਪੰਜ ਸੁਝਾਅ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਹਨ:

(1) ਆਪਣੇ ਮਕਸਦ ਨੂੰ ਕਦੇ ਨਾ ਭੁੱਲੋ।

ਕਾਮਯਾਬੀ ਨਾਲ ਅਕਸਰ ਬਦਨਾਮੀ ਅਤੇ ਮਸ਼ਹੂਰੀ ਮਿਲਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਕਾਰਣ ਦੁਚਿੱਤਾਪਣ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਨਾਕਾਮੀ ਦਾ ਕਾਰਣ ਬਣਦਾ ਹੈ। ਇਕ ਤੋਂ ਇਕ ਉਦਾਹਰਣ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ: ਟੀ.ਵੀ. ਅਤੇ ਫਿਲਮ ਸਟਾਰ ਜਿਹੜੇ ਕਮਯਾਬੀ ਬ੍ਰਦਾਸ਼ਤ ਨਹੀਂ ਸਕਦੇ ਸ਼ਰਾਬ ਅਤੇ ਨਸ਼ੇ ਆਦਿ ਕਰਕੇ ਆਪਣਾ ਕੈਰੀਅਰ ਤਬਾਹ ਕਰ ਲੈਂਦੇ ਹਨ: ਕੌਮੀ ਮੁਕਾਬਲੇ ਜਿੱਤਣ ਵਾਲੀਆਂ ਖਿਡਾਰੀ ਟੀਮਾਂ, ਅਗਲੇ ਸਾਲ ਨਾਕਾਮੀ ਦੇ ਕਾਰਣ ਬੜੇ ਬੁਰੇ ਦੌਰ ਵਿੱਚੋਂ ਦੀ ਲੰਘਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਸੱਤਾ ਦਾ ਸੁਆਦ ਚੱਖ ਚੁੱਕੇ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਲੀਡਰ।

ਕਿਤਾਬ ਵਿਚ ਅੱਗੇ ਅਸੀਂ ਵੇਖਾਂਗੇ ਕਿ ਦਾਉਦ ਆਪਣੇ ਮਕਸਦ ਵਿਚ ਕਾਮਯਾਬ ਹੋ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਕਾਰਣ ਬਰਬਾਦ ਹੋਇਆ, ਪਰ ਇੱਥੋਂ ਤਕ ਅਸੀਂ ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਉੱਤੇ ਧਿਆਨ ਕੇਂਦ੍ਰਿਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਵੇਖਿਆ ਹੈ ਜੋ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਵੱਲੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਮਿਲੀਆਂ: ਗੱਦੀ ਉੱਤੇ ਉਸ ਦੀ ਨੁਮਾਹਿੰਦਗੀ ਕਰਨਾ, ਸਾਮਰਾਜ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਉਸ ਕੌਮ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨਾ ਜਿਸ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਮਸੀਹਾ ਆਉਣ ਵਾਲਾ ਸੀ। ਕਿਉਂਕਿ ਦਾਉਦ ਨੇ ਆਪਣਾ ਧਿਆਨ ਓਸੇ ਤੇ ਲਗਾ ਰੱਖਿਆ ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਨੂੰ ਬੜੀ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ।

ਲਕਸ਼ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਸੁਣਦੇ ਹਾਂ। ਜੇ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਸਹੀ ਹੈ ਤਾਂ ਨਿਰਧਾਰਨ ਕਰਨਾ ਚੰਗਾ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੀ ਤਰਜੀਹ ਨੂੰ ਸਪਸ਼ਟ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਪਹਿਲਾਂ, ਫਿਰ ਬਾਕੀ ਲੋਕ (ਜਿਸ ਵਿਚ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਨਾਮ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਹੋਵੇ) ਅਤੇ ਅੰਤ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ (ਮੱਤੀ 22:37, 38; 6:33)। ਪਰ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਮਿਥ ਲੈਣ ਦੇ ਬਾਅਦ ਨਾਕਾਮ ਹੋਣਾ ਅਸਾਨ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਭੁੱਲ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਜੀਵਨ ਕੀ ਹੈ। ਕੰਮ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ, ਪਰ ਮਹੱਤਵ ਵਾਲੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਨਾ ਭੁੱਲੋ।

ਪੌਲਸ ਦੀ ਮਸ਼ਹੂਰ ਗੱਲ ਨੂੰ ਯਾਦ ਰੱਖੋ: ‘ਪਰ ਐਨਾ ਹੈ ਜੋ ਮੈਂ ਪਿਛਲੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਭੁਲਾ ਕੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਲਈ ਜਿਹੜੀਆਂ ਅੱਗੇ ਹਨ ਅਗਾਹਾਂ ਵਧ ਕੇ ਨਿਸ਼ਾਨੇ ਵੱਲ ਦੱਬੀ ਜਾਂਦਾ ਹਾਂ ਭਈ ਉਸ ਉੱਪਰਲੇ ਸੱਦੇ ਦਾ ਇਨਾਮ ਲਵਾਂ ਜੋ ਖ਼ੁਦਾ ਦੀ ਵੱਲੋਂ ਮਸੀਹ ਯਿਸੂ ਵਿਚ ਹੈ’ (ਫਿਲਿੱਪੀਆਂ 3:13, 14)। ‘ਪਰ ਐਨਾ ਹੈ’ ਵਾਕਅੰਸ਼ ਤੇ ਧਿਆਨ ਦਿਓ। ਨਾ ‘ਇਕ ਦਰਜਨ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦਾ ਯਤਨ ਕਰਦਾ ਹਾਂ,’ ਨਾ ‘ਇਕ ਸੌ ਗੱਲਾਂ ਵਿਚ ਧਿਆਨ ਲਾਉਂਦਾ ਹਾਂ,’ ਸਗੋਂ ‘ਇਕ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹਾਂ।’ ਪੌਲਸ ਧਿਆਨ ਲਗਾਉਣ ਵਾਲਾ, ਭਾਵ ਮਸੀਹ ਤੇ ਧਿਆਨ ਲਗਾਉਣ ਵਾਲਾ ਆਦਮੀ ਸੀ।

ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਲਈ ਕਿ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਤੁਹਾਡੇ ਜੀਵਨ ਵਿਚ ਕੀ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਦੁਆ ਵਿਚ ਸਮਾਂ ਗੁਜ਼ਾਰੋ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਕਸਦਾਂ ਨੂੰ ਨਾ ਭੁੱਲੋ। ਧਿਆਨ ਲਈ ਰੱਖੋ।

(2) ਆਪਣੇ ਕਰਜ਼ੇ ਨੂੰ ਨਾ ਭੁੱਲੋ।

ਅਗਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੋਈ ਕਾਮਯਾਬੀ ਮਿਲੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਕਰਜ਼ੇ ਨੂੰ ਕਦੀ ਨਾ ਭੁੱਲੋ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕਰਕੇ ਇਹ ਸੰਭਵ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਅਕਸਰ ਸਫਲ ਲੋਕ ‘ਏਨੇ ਵੱਡੇ’ ਬਣ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ

‘‘ਛੋਟੇ ਲੋਕ’’ ਯਾਦ ਹੀ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉੱਥੇ ਪੁਚਾਉਣ ਵਿਚ ਮਦਦ ਕੀਤੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਦਾਉਦ ਨੇ ਆਪਣੀ ਕਾਮਯਾਬੀ ਲਈ ਦੂਜੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਯੋਗਦਾਨ ਮੰਨਿਆ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਫਿਰ 2 ਸਮੁਦੇਲ 23 ਵਿਚ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ‘‘ਸਨਮਾਨਿਤ ਲੋਕਾਂ’’ ਭਾਵ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ‘‘ਸੁਰਵੀਰਾਂ’’ ਦੀ ਉਸ ਦੀ ਸੂਚੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਯਾਦਗਾਰੀ ਕੰਮ ਯਾਦ ਦੁਆਉਂਦਾ ਹਾਂ। ਪਰ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧ ਕੇ ਦਾਉਦ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਜਿੱਤਾਂ ਦਾ ਸਿਹਰਾ ਖੁਦਾ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ। ਜ਼ਬੂਰ 60 ਵਿਚ ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ, ‘‘ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਨਾਲ ਅਸੀਂ ਸੁਰਮਗਤੀ ਕਰਾਂਗੇ, ਉਹੀ ਸਾਡੇ ਵਿਰੋਧੀਆਂ ਨੂੰ ਲਤਾੜ ਸੁੱਟੇਗਾ!’’ (ਆਇਤ 12)। ਦਾਉਦ ਨੇ ਖੁਦਾ ਲਈ ਆਪਣੀਆਂ ਜਿੱਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਮਾਇਆ ਭੇਂਟ ਕਰਕੇ ਆਪਣੀ ਸੁਕਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਪਰਗਟ ਕੀਤੀ। ਪੌਲੁਸ ਇਕ ਹੋਰ ਸਖ਼ਸ ਸੀ ਜਿਸਨੇ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਵਿਚ ਲੋਕਾਂ ਅਤੇ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਯੋਗਦਾਨ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ। ਉਦਾਹਰਣ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਰੋਮੀਆਂ 16 ਵਿਚ ਉਸ ਨੇ ਫੀਬੀ ਦੇ ਬਾਰੇ ਕਿਹਾ, ‘‘... ਉਹ ਆਪ ਵੀ ਬਹਤਿਆਂ ਦੀ ਸਗੋਂ ਮੇਰੀ ਵੀ ਉਪਕਾਰਣ ਬਣ ਚੁੱਕੀ ਹੈ’’ (ਆਇਤ 1, 2)। ਇਸੇ ਕਿਤਾਬ ਵਿਚ ਪਹਿਲਾਂ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਖੁਦਾ ਦਾ ਆਤਮਾ ‘‘ਸਾਡੀ ਦੁਰਬਲਤਾਈ ਵਿਚ ਸਾਡੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਦਾ ਹੈ’’ (ਰੋਮੀਆਂ 8:26)। ਖੁਦਾ ਦਾ ਖ਼ੌਫ਼ ਰੱਖਣ ਵਾਲੀ ਇਕ ਭੈਣ ਨੇ ਪੌਲੁਸ ਦੀ ਮਦਦ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਪੌਲੁਸ ਦੀ ਮਦਦ ਦੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਹਾਂ ਵਸੀਲਿਆਂ ਬਾਰੇ ਸਾਨੂੰ ਦੱਸਣਾ ਚਾਹਿਆ।

ਭਾਵੇਂ ਕਿੰਨੀ ਵੀ ਛੋਟੀ ਕਿਉਂ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਸਾਡੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਮਯਾਬੀ ਵਿਚ ਦੂਜਿਆਂ ਦਾ ਯੋਗਦਾਨ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਉਸ ਯੋਗਦਾਨ ਨੂੰ ਮੰਨਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਮੰਚ ਤੇ ਖਲੋ ਕੇ ‘‘ਆਪਣੇ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ, ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਆਦਿ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ’’ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਵੀ ਨਾ ਮਿਲੇ, ਪਰ ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਉਸ ਦੇ ਕਿੰਨੇ ਸੁਕਰਗੁਜ਼ਾਰ ਹਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਾਡੇ ਲਈ ਕਿੰਨੀ ਅਹਿਮੀਅਤ ਹੈ। ਦੋ ਬੋਲ ਤਾਰੀਫ਼ ਦੇ ਫ਼ੋਨ ਤੇ ਜਾਂ ਲਿਖ ਕੇ ਹੋਣ, ਜ਼ਬਰਦਸਤ ਉਤਸ਼ਾਹ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

ਸਭ ਤੋਂ ਵਧ ਕੇ ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਸਮਝਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਕਾਮਯਾਬੀ ਖੁਦਾ ਹੀ ਦੁਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਜਦ ਕੋਈ ਕਿਸੇ ਵੱਡੀ ਖੇਡ ਵਿਚ ਜਿੱਤਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਤੋਂ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਜਿੱਤ ਕਿਵੇਂ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਜਿੱਤਣ ਵਾਲਾ ਆਪਣੇ ਪੱਕੇ ਇਰਾਦੇ ਅਤੇ ਸਖਤ ਸਿਖਲਾਈ ਬਾਰੇ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਕਾਮਯਾਬੀ ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਮਿਲੀ ਹੋਵੇ। ਯਕੀਨਨ ਹੀ, ਸਵੈ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ, ਪਰ ਉਸੇ ਹੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੈਂਕੜੇ ਹੋਰਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਵੀ ਪੱਕਾ ਇਰਾਦਾ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੀ ਸਖਤ ਸਿਖਲਾਈ ਲਈ, ਪਰ ਉਹ ਜਿੱਤ ਨਹੀਂ ਸਕੇ। ਉਹ ਕਿਵੇਂ ਜਿੱਤਿਆ? ਪਹਿਲਾਂ ਤਾਂ ਸਭ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਕਾਰਣ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਖੁਦਾ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਵਿਲੱਖਣ ਗੁਣ ਅਤੇ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਬਖ਼ਸ਼ੀਆਂ ਸਨ। ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੁਣਾਂ ਨੂੰ ਵਿਕਸਿਤ ਕੀਤਾ, ਪਰ ਖੁਦਾ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਉਹ ਤਾਕਤ ਬਖ਼ਸ਼ੀ, ਜਿਹੜੀ ਸਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਬਹੁਤ ਕੋਲ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਸਾਨੂੰ ਮੰਨਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਿਸਮ ਦੀ ਕਾਮਯਾਬੀ ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਕੋਈ ਵੀ ਟੈਸਟ ਪਾਸ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇ, ਸਕੂਲ ਦੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿੱਚੋਂ ਪਾਸ ਹੋਣਾ ਹੋਵੇ, ਨੌਕਰੀ ਲੈਣੀ ਹੋਵੇ, ਜੀਵਨ ਸਾਥੀ ਢੂੰਡਣਾ ਹੋਵੇ, ਘਰ ਬਣਾਉਣਾ ਹੋਵੇ, ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਬਣਨਾ ਹੋਵੇ, ਤਰੱਕੀ ਪਾਉਣੀ ਹੋਵੇ, ਬੀਮਾਰੀ ਤੋਂ ਠੀਕ ਹੋਣਾ ਹੋਵੇ, ਜਾਂ ਉਲੰਪਿਕ ਵਿਚ 100 ਮੀਟਰ ਦੀ ਦੌੜ ਜਿੱਤਣੀ ਹੋਵੇ ਪ੍ਰਭੂ ਵੱਲੋਂ ਮਿਲਦੀ ਹੈ। ‘‘ਹਰੇਕ ਚੰਗਾ ਦਾਨ ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਪੂਰਨ ਦਾਨ ਉਤਾਰਾਂ ਤੋਂ ਹੈ’’ (ਯਾਕੂਬ 1:17)। ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਫੁੱਟਬਾਲ ਖਿਡਾਰੀ ਵਾਂਗ ਜਿਹੜਾ ਇਕ ਸੈਕਿੰਡ ਲਈ ਹੇਠਾਂ ਝੁਕ ਕੇ ਪੂਰੇ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਸੁਕਰੀਆ ਆਖਦਾ ਹੈ, ਸਾਨੂੰ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਨਾ ਮਿਲੇ, ਪਰ ਅਸੀਂ ਖੁਦਾ ਦੀ ਸੁਕਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਅਵਾਜ਼ ਉਠਾ ਕੇ ਆਪਣੇ ਲਈ ਉਸ ਦੀ ਭਲਿਆਈ ਦੂਜਿਆਂ ਨੂੰ ਦੱਸ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਅਤੇ ਦਾਉਦ ਵਾਂਗ ਅਸੀਂ ਵੀ ਜੇ ਕੁਝ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇ ਕੁਝ ਅਸੀਂ ਹਾਂ ਉਹ ਸਭ ਉਸ ਨੂੰ ਅਰਪਿਤ

ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਜਿਸ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਸਭ ਕੁਝ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

(3) ਆਪਣੀ ਵਚਨ ਬੱਧਤਾ ਨੂੰ ਕਦੀ ਨਾ ਭੁੱਲੋ।

ਸਿਖਰ ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਵਾਅਦੇ ਅਤੇ ਵਚਨਾਂ ਨੂੰ ਭੁੱਲ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਕਿਸੇ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਲਗ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੰਘਰਸ਼ ਦੇ ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਦੌਰਾਨ ਜਿਸ ਔਰਤ ਨਾਲ ਉਸ ਦਾ ਵਿਆਹ ਹੋਇਆ ਸੀ ਹੁਣ ਉਹ ਉਹਦੇ ਲਈ ਰੁਕਾਵਟ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚੋਂ ਕੱਢ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਪੁਰਾਣੇ ਵਪਾਰਕ ਭਾਈਵਾਲ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸਮਝੌਤਾ ਮੰਗਿਆ ਲਗ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਇਹ ਕਹਿ ਕੇ ਕਿ ‘‘ਅਸੀਂ ਕਦੀ ਸਮਝੌਤੇ ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਹੀ ਨਹੀਂ’’ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਜਦ ਦਾਉਦ ਇਸ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਪਹੁੰਚਿਆ, ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਇੰਜ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਵੀਹ ਜਾਂ ਉਸ ਤੋਂ ਵੀ ਵੱਧ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਖਾਧੀ ਗਈ ਸਹੁੰ ਨੂੰ ਨਿਭਾਇਆ। ਜੇ ਦਾਉਦ ਇਹ ਸੋਚ ਕੇ ਕਿ ਸ਼ਾਊਲ ਨੇ ਉਸ ਨਾਲ ਕਿਹੋ ਜਿਹਾ ਵਿਹਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਆਪਣੀ ਸਹੁੰ ਨੂੰ ਅਸਾਨੀ ਨਾਲ ਭੁੱਲ ਜਾਂਦਾ ਤਾਂ ਲੋਕਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਗਲਤ ਨਹੀਂ ਕਹਿਣਾ ਸੀ। ਤਾਂ ਵੀ ਇਸ ਨੂੰ ਦਾਉਦ ਨੇ ਖੁਦਾ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿਚ ਖਾਧੀ ਗਈ ਇਕ ਪਵਿੱਤਰ ਸਹੁੰ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਵੇਖਿਆ,⁵⁴ ਜਿਸ ਨੂੰ ਤੋੜਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਉਸ ਨੇ ਯੋਨਾਥਾਨ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਨੂੰ ਢੂੰਡ ਕੇ ਉਸ ਦਾ ਆਦਰ ਕੀਤਾ।

ਅਸੀਂ ਸਭ ਨੇ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਚਨ ਦਿੱਤਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਮਸੀਹੀ ਹਨ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦਾ ਇਕਰਾਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਬਪਤਿਸਮਾ ਲੈਣ ਵੇਲੇ ਅਸੀਂ ਆਪਣਾ ਜੀਵਨ ਸਮਰਪਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਬਹੁਤਿਆਂ ਨੇ ਪਤਨੀ ਜਾਂ ਪਤੀ ਨਾਲ ‘‘ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਨ, ਆਦਰ ਦੇਣ ਅਤੇ ਪਿਆਰਾ ਜਾਣਨ’’ ਲਈ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਭਰ ਵਚਨਬੱਧ ਹੋਣ ਦੀ ਸਹੁੰ ਖਾਧੀ ਸੀ (ਵੇਖੋ ਮੱਤੀ 19:3-9)। ਅਸੀਂ ਹੋਰ ਵੀ ਕਰਾਰ ਕੀਤੇ ਹੋਣਗੇ। ਗਿਣਤੀ 30:2 ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੋ: ‘‘ਜਦ ਕੋਈ ਮਨੁੱਖ ਯਹੋਵਾਹ ਲਈ ਸੁੱਖਣਾ ਸੁੱਖੇ ਅਥਵਾ ਸੌਂ ਖਾਵੇ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਜੀਉ ਨੂੰ ਉਸ ਗੱਲ ਉੱਤੇ ਬੰਨ੍ਹ ਲਵੇ ਤਾਂ ਉਹ ਆਪਣਾ ਬਚਨ ਨਾ ਤੋੜੇ ਪਰ ਜੇ ਕੁਝ ਉਸ ਦੇ ਮੂੰਹ ਤੋਂ ਨਿੱਕਲਦਾ ਹੈ ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰੇ।’’ ਆਪਣੇ ਵਚਨ ਨੂੰ ਨਿਭਾਏ ਬਿਨਾਂ ਅਸੀਂ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।

(4) ਇਹ ਨਾ ਭੁੱਲੋ ਕਿ ਕਾਮਯਾਬੀ ਆਉਂਦੀ ਜਾਂਦੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ।

ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਕ ਦਿਨ ਤੁਸੀਂ ‘‘ਕੁਝ’’ ਹੋਵੋ ਅਤੇ ਅਗਲੇ ਦਿਨ ‘‘ਕੁਝ ਨਹੀਂ।’’ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਕ ਦਿਨ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਲੱਖਾਂ ਰੁਪਏ ਹੋਣ ਅਤੇ ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਇਕ ਪੈਸਾ ਵੀ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਇਕ ਦਿਨ ਤੁਸੀਂ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਹੋਵੋ ਅਤੇ ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਚੌਕੀਦਾਰ ਹੋਵੋ। ਇਕ ਦਿਨ ਤੰਦਰੁਸਤ ਹੋਵੋ ਅਤੇ ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਵਿਚ ਦਾਖਲ ਹੋਵੋ। ਅੱਜ ਤੁਸੀਂ ਇੱਜਤਦਾਰ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਹੋਵੋ ਕੱਲ੍ਹ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਨਿਰਾਸ਼ ਮਾਂ-ਬਾਪ।

ਬੇਹਤਰੀਨ ਆਦਮੀ ਵੀ ਸਦਾ ਸਿਖਰ ਤੇ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦੇ। ਚਬਾਉਣ ਦੀ ਅਵਾਜ਼ ਘੱਟ ਹੁੰਦੀ ਹੁੰਦੀ ਖ਼ਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਸਾਲ ਦੀ ਮਿੱਸ ਯੂਨੀਵਰਸ ਦੀ ਥਾਂ ਅਗਲੇ ਸਾਲ ਦੀ ਮਿੱਸ ਯੂਨੀਵਰਸ ਲੈ ਲੈਂਦੀ ਹੈ। ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਸੀ. ਈ. ਓ. (ਮੁੱਖ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀ) ਦੇ ਸੱਦੇ ਤੇ ਪਹਿਰੇਦਾਰ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਉਹ ਬਗੀਚੇ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਅੱਜ ਜਵਾਨ ਦਿਲਾਂ ਦੀ ਧੜਕਣ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਥਾਂ ਕੱਲ੍ਹ ਕੋਈ ਹੋਰ ਸਟਾਰ ਹੋਵੇਗਾ।

ਦਾਉਦ ਲਈ ਕਾਮਯਾਬੀ ਬਾਅਦ ਦੇ ਜੀਵਨ ਵਿਚ ਚੈਨ ਨਾਲ ਅਨੰਦ ਕਰਨ ਲਈ ਸਜਾ ਕੇ ਰੱਖਣ ਵਾਲੀ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਲਗਾਤਾਰ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਸੀ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਤੇ ਉਸ ਨੇ ਫ਼ਤਹਿ ਪਾਈ ਸੀ ਉਹ ਫੇਰ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਉੱਠ ਖੜੇ ਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਪ੍ਰਬੰਧ ਵਿਗੜ ਜਾਂਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਮੁੜ ਠੀਕ

ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਸਨ। ਘੰਟੇ ਕੁ ਦੀ ਬੇਸਮਝੀ, ਕੁਝ ਪਲਾਂ ਦੀ ਬੇਕਾਬੂ ਵਾਸਨਾ ਨੇ ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਟੀਸੀ ਤੋਂ ਡੇਰਾ ਸੁੱਟਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀਆਂ ਤਕਲੀਫ਼ਾਂ ਨਾਲ ਭਰ ਸੁੱਟਿਆ। ਜ਼ਿੰਗਦੀ ਵਾਂਗ ਹੀ ਕਾਮਯਾਬੀ ਵੀ, ‘‘ਭਾਫ਼ ਵਾਂਗ ਹੈ, ਜਿਹੜੀ ਥੋੜੀ ਦੇਰ ਵਿਖਾਈ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਫਿਰ ਲੋਪ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ’’ (ਯਾਕੂਬ 4: 14)।

ਜੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿਚ ਕਾਮਯਾਬੀ ਬਖ਼ਸ਼ਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜਦ ਤਕ ਉਸ ਨੂੰ ਮਾਣ ਸਕਦੇ ਹੋ ਮਾਣੋ, ਪਰ ਹੱਦ ਵਿਚ ਰਹਿ ਕੇ, ਤਾਂ ਜੋ ਜਦ ਕਾਮਯਾਬੀ ਖਿੜਕੀ ਵਿੱਚੋਂ ਦੀ ਉਡਾਰੀ ਮਾਰ ਕੇ ਉੱਡ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਖਿੜਕੀ ਵਿੱਚੋਂ ਛਾਲ ਮਾਰਨ ਦੀ ਅਜ਼ਮਾਇਸ਼ ਨਾ ਪਵੇ। ਯਾਦ ਰੱਖੋ ਕਿ ਅਖ਼ੀਰ ਵਿਚ ਕਾਮਯਾਬੀ ਉਹੀ ਹੈ ਜੋ ਖੁਦਾ ਨੂੰ ਇਹ ਕਹਿੰਦਿਆਂ ਸੁਣੀਏ, ‘‘ਸ਼ਾਬਾਸ਼, ਹੇ ਚੰਗੇ ਅਤੇ ਮਾਤਬਰ ਨੌਕਰ’’ (ਮੱਤੀ 25:21; KJV)।

(5) ਆਪਣੇ ਨਾਜ਼ੁਕ ਹੋਣ ਨੂੰ ਨਾ ਭੁੱਲੋ।

ਮੈਂ ਉਸ ਘਟਨਾ ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਗਾਏ ਬਿਨਾ ਜਿਸ ਨਾਲ ਦਾਉਦ ਦੀ ਕਾਮਯਾਬੀ ਰਾਤ ਵਿਚ ਹੀ ਨਕਾਰਾ ਹੋ ਸਕਦੀ ਸੀ, ਇਸ ਪਾਠ ਨੂੰ ਖ਼ਤਮ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹਾਂ। ਇਕ ਬੁਲਾਰੇ⁵⁵ ਨੇ ਇਕ ਵਾਰ ਸਭ ਤੋਂ ਸਫ਼ਲ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਡਿੱਗਣ ਦੇ ਕਾਰਣ ਦੱਸੇ: ‘‘silver’’, ‘‘sloth’’, ‘‘sex’’, ਜਾਂ ‘‘self’’ ਭਾਵ ‘‘ਦੌਲਤ’’, ‘‘ਆਲਸ’’, ‘‘ਕਾਮ’’ ਜਾਂ ‘‘ਸੁਆਰਥ’’ ਦੱਸੇ। ਦਾਉਦ ਲਈ ਦੌਲਤ ਕੋਈ ਵੱਡੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਨਹੀਂ ਸੀ ਪਰ ਬਾਕੀ ਤਿੰਨਾਂ ਗੱਲਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਲਗਭਗ ਬਰਬਾਦ ਕਰ ਸੁੱਟਿਆ ਸੀ। ਦਾਉਦ ਇਕ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਸੀ। ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ ਮਹਿਮਾ ਕਰਨ, ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਲਈ ਲੜਨ, ਜਾਂ ਭਵਿੱਖ ਲਈ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾਉਣ ਵਿਚ ਉਸ ਦਾ ਇਹ ਗੁਣ ਸ਼ਲਾਘਾਯੋਗ ਸੀ। ਪਰ ਇਕ ਸੋਹਣੀ ਔਰਤ ਨੂੰ ਵੇਖ ਕੇ ਉਸ ਦੀ ਇਹ ਸਮਰਥ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਬਣ ਗਈ। ਜਦੋਂ ਇਕ ਸ਼ਾਮ ਖਾਲੀਪਣ, ਵਾਸਨਾ, ਅਤੇ ਸੁਆਰਥ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਚੰਗੇ ਪਾਸਿਓਂ ਘੇਰ ਲਿਆ ਤਾਂ ਦਾਉਦ ਇਕ ਝਟਕੇ ਨਾਲ ਡਿੱਗ ਗਿਆ ਜਿਸ ਦਾ ਤਾਪ ਉਸਦੇ ਪੂਰੇ ਰਾਜਕਾਲ ਵਿਚ ਰਿਹਾ।

ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਦਾ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਾਂ ਜੇਕਰ ਪਤਾ ਸੀ ਵੀ, ਤਾਂ ਵੀ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਬਚਾਅ ਲਈ ਠੋਸ ਸਾਵਧਾਨੀ ਨਹੀਂ ਵਰਤੀ। ਯਾਕੂਬ ਨੇ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ, ‘‘ਪਰ ਹਰ ਕੋਈ ਤਦੇ ਪਰਤਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਦ ਆਪਣੀ ਹੀ ਕਾਮਨਾ ਨਾਲ ਲੁਭਾਇਆ ਅਤੇ ਭੁਚਲਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ’’ (ਯਾਕੂਬ 1: 14)। ਸਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰ ਕੋਈ ਨਾਜ਼ੁਕ ਹੈ ਭਾਵ ਅਸੀਂ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹਾਂ। ਸਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰੇਕ ਦੀ ਆਪਣੀ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਹੈ। ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਕਿ ਮੇਰੀ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਹੀ ਤੁਹਾਡੀ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਹੋਵੇ। ਹਰੇਕ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਪ੍ਰਤੀ ਸੁਚੇਤ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਅਜ਼ਮਾਇਸ਼ ਆਉਣ ਤੇ ਉਹ ਆਪਣਾ ਬਚਾਅ ਕਰ ਸਕੇ। ਇਕ ਗੱਲ ਪੱਕੀ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ੈਤਾਨ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਕਿੱਥੇ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੋ ਅਤੇ ਉਹ ਉਸ ਦਾ ਫ਼ਾਇਦਾ ਚੁੱਕਣ ਦੀ ਹਰ ਪਲ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਗੌਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ, ਤਾਂ ਹੁਣੇ ਆਪਣੀਆਂ ਕਮਜ਼ੋਰੀਆਂ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਦਾ ਗੰਭੀਰ ਕੰਮ ਕਰੋ; ਫਿਰ ਵੇਖੋ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਵਿਚ ਅਜ਼ਮਾਇਸ਼ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ।

ਸਾਰ

ਅਸੀਂ ਸੋਨੇ ਦੇ ਤਮਗੇ ਜਿੱਤਣ ਵਾਲਿਆਂ, ਚੰਗੀਆਂ ਤਨਖਾਹਾਂ ਲੈਣ ਵਾਲਿਆਂ ਜਾਂ ਟਾਈਮਜ਼ ਮੈਗਜ਼ੀਨ ਦੇ ਮੁੱਖ ਪੰਨੇ ਤੇ ਆਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਹੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਅੱਜ ਅਸੀਂ ਇਥੇ ਹਾਂ, ਸਾਡੇ ਤਨ ਤੇ ਕੱਪੜੇ ਹਨ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਸਾਹ ਲੈ ਰਹੇ ਹਾਂ ਐਲਾਨ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਕੁਝ ਕਾਮਯਾਬੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰ ਬਖ਼ਸ਼ੀਆਂ ਹਨ। ਆਓ ਦਾਉਦ ਦੀਆਂ ਕਾਮਯਾਬੀਆਂ ਤੋਂ ਸਿੱਖਿਆ ਲਈਏ: ਇਕ ਪਾਸੇ ਤਾਂ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੂੰ ਮਹਿਮਾ ਦਿਓ, ਕਾਮਯਾਬੀ ਕਾਰਣ ਮਿਲਣ

ਵਾਲੀਆਂ ਖੱਡਾਂ ਤੋਂ ਬਚੋ।

ਯਿਸੂ ਨੇ ਇਕ ਵਾਰ ਚੇਲਿਆਂ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ, ‘‘ਕਿਉਂਕਿ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਕੀ ਲਾਭ ਜੇ ਸਾਰੇ ਜਗਤ ਨੂੰ ਕਮਾਵੇ ਪਰ ਆਪਣੀ ਜਾਨ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਕਰੇ?’’ (ਮੱਤੀ 16:26)। ਮੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਲਗਦਾ ਕਿ ਯਿਸੂ ਦੇ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਵਿਸਤਾਰ ਦੇ ਕੇ ਅਸੀਂ ਸਭ ਇਸ ਆਇਤ ਨਾਲ ਅਨਿਆਂ ਕਰਾਂਗੇ: ਉਸ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਕੀ ਫ਼ਾਇਦਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਹੜਾ ਸਾਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਨੂੰ ਤਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਲਵੇ, ਪਰ ਉਸ ਦਾ ਤਲਾਕ ਹੋ ਜਾਵੇ? ਉਸ ਪੁਰਸ਼ ਨੂੰ ਕੀ ਫ਼ਾਇਦਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਹੜਾ ਸਾਰੇ ਸੰਸਾਰ ਨੂੰ ਤਾਂ ਜਿੱਤ ਲਵੇ ਪਰ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਗੁਆ ਦੇਵੇ। ਉਸ ਪੁਰਸ਼ ਨੂੰ ਕੀ ਫ਼ਾਇਦਾ ਜੇ ਉਹ ਸਾਰੇ ਸੰਸਾਰ ਨੂੰ ਜਿੱਤ ਲਵੇ ਪਰ ਆਪਣਾ ਚਰਿੱਤਰ ਗੁਆ ਲਵੇ? ਉਸ ਔਰਤ ਨੂੰ ਕੀ ਲਾਭ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਹੜੀ ਸਾਰੇ ਸੰਸਾਰ ਨੂੰ ਹਾਸਲ ਕਰ ਲਵੇ, ਪਰ ਉਸ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਖ਼ਤਮ ਹੋ ਜਾਵੇ? ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਵਾਲਾਂ ਦਾ ਜਵਾਬ ਇਕ ਹੀ ਹੈ: ਕੋਈ ਫ਼ਾਇਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਨੂੰ ਗੁਆ ਦਿੰਦੇ ਹੋ ਜੇ ਸਭ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਹੈ ਤਾਂ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਕਾਮਯਾਬ ਵਿਅਕਤੀ ਹੋਣ ਤੇ ਵੀ ਤੁਸੀਂ ਸਭ ਤੋਂ ਨਾਕਾਮ ਹੋਵੋਗੇ।

ਟਿੱਪਣੀਆਂ

¹ਅਧਿਆਇ 8 ਦੇ ਮੁੱਢਲੇ ਸ਼ਬਦ ਕਾਲਕ੍ਰਮ ਮੁਤਾਬਕ ਨਹੀਂ ਲਗਦੇ, ਪਰ ਨਵੇਂ ਵਿਸ਼ੇ ਵੱਲ ਵਧਣ ਲਈ ਇਕ ਪੁਲ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਵਾਕ ਅੰਸ ਹੈ। ²KJV ਵਿਚ ਮੂਲ ਇਬਰਾਨੀ ਸ਼ਬਦ ਹੈ: ‘‘ਦਾਉਦ ਨੇ ਮੈਥੇਗਮਾਹ ਨੂੰ ਫ਼ਲਿਸਤੀਨੀਆਂ ਦੇ ਹੱਥੋਂ ਛੁਡਾ ਲਿਆ।’’ ‘‘ਮੈਥੇਗ-ਅੰਮਾਹ’’ ਦਾ ਮੂਲ ਅਰਥ ‘‘ਮਾਂ ਭੂਮੀ ਦੀ ਲਗਾਮ’’ ਹੈ (ਵੇਬੋ ASV)। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾਉਦ ਦੇ ‘‘ਮਾਂ [ਪ੍ਰਮੁੱਖ] ਨਗਰ ਦੀ ਲਗਾਮ [ਕੰਟਰੋਲ] ਲੈ ਲਈ।’’ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਉਸ ਹਿੱਸੇ ਵਿਚ ਅੱਜ ਵੀ ‘‘ਮਾਂ’’ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ‘‘ਮੁੱਖ’’ ਜਾਂ ‘‘ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੇ’’ ਲਈ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ‘‘ਸਭ ਲੜਾਈਆਂ ਦੀ ਮਾਂ।’’ ਇਤਿਹਾਸ ਦੀ ਕਿਤਾਬ ਦਾ ਲੇਖਕ ‘‘ਮਾਂ ਨਗਰ’’ ਗੱਥ ਨੂੰ ਦੱਸਦਾ ਹੈ: ‘‘ਦਾਉਦ ਨੇ ... ਗੱਥ ਅਰ ਉਸ ਦੇ ਪਿੰਡਾਂ ਨੂੰ ਖੋਹ ਲਿਆ’’ (1 ਇਤਿਹਾਸ 18:1)। ‘‘ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਹੀ ਲਾ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਲੜਾਈਆਂ ਕਦੋਂ ਹੋਈਆਂ। ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਖ਼ਿਆਲ ਹੈ ਕਿ 2 ਸਮੂਏਲ 21 ਵਾਲੀਆਂ ਚਾਰ ਲੜਾਈਆਂ ਦਾਉਦ ਦੇ ਭਗੌੜਾ ਹੋਣ ਵੇਲੇ ਜਾਂ ਸਿਰਫ਼ ਯਹੂਦਾ ਉੱਤੇ ਦਾਉਦ ਦੀ ਅੱਠ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਹਕੂਮਤ ਜਾਂ 2 ਸਮੂਏਲ 5 ਵਾਲੀਆਂ ਸੱਤ ਲੜਾਈਆਂ ਅਤੇ 2 ਸਮੂਏਲ 8:1 ਵਾਲੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੌਰਾਨ ਹੋਈਆਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਦਾਉਦ ਦੇ ਬਾਅਦ ਦੇ ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ ਹੋਈਆਂ। ਜਦੋਂ ਫ਼ਲਿਸਤੀਨੀ ਬਾਰ ਬਾਰ ਇਸਰਾਏਲ ਨੂੰ ਤੰਗ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ ਜਿਸ ਤੋਂ ਇਹ ਬਿਆਨ ਕਰਨ ਦੀ ਮਦਦ ਮਿਲੇਗੀ ਕਿ ‘‘ਦਾਉਦ ਕਿਉਂ ਖੱਕ’’ ਗਿਆ ਸੀ। (2 ਸਮੂਏਲ 21:15)। ਇਹ ਬਰਛਾ ਗੋਲੀਅਥ ਦੇ ਬਰਛੇ ਜਿੰਨਾਂ ਭਾਰਾ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਸੀ ਪਰ ਇਹਦਾ ਮੂੰਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਦਾਣ ਨਾਲੋਂ ਭਾਰਾ ਸੀ। ਇਹ ‘‘ਇਕ ਨਵੀਂ ਤਲਵਾਰ’’ ਸੀ (2 ਸਮੂਏਲ 21:16)। ² ਸਮੂਏਲ 21:19 ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦਿਓ ਦਾ ਨਾਂ ਗੋਲੀਅਥ ਸੀ ਜਦਕਿ 2 ਇਤਿਹਾਸ 20:5 ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਗੋਲੀਅਥ ਦਾ ਭਰਾ ਲਹਮੀ ਸੀ। KJV ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ 2 ਸਮੂਏਲ ਵਿਚ ‘‘ਦਾ ਭਰਾ’’ ਅਚਾਨਕ ਛੁੱਟ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਵਿਚ ਇਸ ਨੂੰ ਮਿਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਰ ਸੰਭਵ ਹੈ ਕਿ ‘‘ਗੋਲੀਅਥ’’ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਸਭ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਲਹਮੀ ਨੂੰ ‘‘ਇਕ’’ ਗੋਲੀਅਥ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੋਵੇ ਜਿਹੜਾ ‘‘ਓਸ’’ ਗੋਲੀਅਥ ਦਾ ਭਰਾ ਸੀ। ਕੁਝ ਲੋਕ ਦਾਉਦ ਦੀ ਥਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵੱਲੋਂ ਗੋਲੀਅਥ ਨਾਂ ਦੇ ਦਿਓ ਨੂੰ ਮਾਰਣ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸੁਝਾਅ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਦਾਉਦ ਦਾ ਦੂਜਾ ਨਾਂ ‘‘ਅਲਹਨਾਨ’’ ਸੀ। ਅਜਿਹਾ ਮੰਨਣਾ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਅਲਹਨਾਨ ਦੇ ਪਿਤਾ ਦਾ ਨਾਂ ਯਾਈਰ ਸੀ (1 ਇਤਿਹਾਸ 20:5) ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਨਾਂ ਦਾਉਦ ਦੇ ਸੂਰਮਿਆਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਵਿਚ ਮਿਲਦਾ ਹੈ

(2 ਸਮੂਏਲ 23:24)। ਇਹ ਘਟਨਾ ਜਾਹਿਰ ਤੌਰ ਤੇ ਗੋਲੀਅਬ ਨਾਲ ਦਾਉਦ ਦੀ ਲੜਾਈ ਦੇ ਕਈ ਸਾਲ ਬਾਅਦ ਵਾਪਰੀ।⁸ ਸੰਭਵ ਤੌਰ ਤੇ ਮੋਆਬੀ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਵਜੂਦ ਆਪੋ ਵਿਚ ਰਿਸਤੇ ਕਰਨ ਕਰਕੇ ਹੋਇਆ ਸੀ (ਤੁਲਨਾ ਉਤਪਤ 19:37)।⁹ ਲਿਖਤ ਇਸ ਬਾਰੇ ਸਾਫ਼ ਨਹੀਂ ਦੱਸਦੀ ਕਿ ਇਹ ਸਿਪਾਹੀਆਂ ਦਾ ਦੋ ਤਿਹਾਈ ਸੀ ਜਾਂ ਆਦਮੀਆਂ ਦਾ ਜਾਂ ਕੁਲ ਅਬਾਦੀ ਦਾ।¹⁰ ਲਿਖਤ ਇਸ ਬਾਰੇ ਸਾਫ਼ ਨਹੀਂ ਦੱਸਦੀ ਕਿ ਸੰਭਵ ਤੌਰ ਤੇ ਇਕ ਅਪਵਾਦ ਅਮੋਨੀ ਲੋਕ ਸਨ (ਅੱਗੇ 2 ਸਮੂਏਲ 12:31 ਤੇ ਨੋਟਸ ਵੇਖੋ)।

¹¹ਰੋਬਰਟ ਜੇਮਿਏਸਨ, ਏ. ਆਰ. ਫਾਸਟ, ਐਂਡ ਡੇਵਿਡ ਬ੍ਰਾਉਨ, *ਕਮੈਂਟਰੀ ਆਨ ਦ ਹੋਲ ਬਾਈਬਲ*, ਸੋਧਿਆ ਅੰਕ (ਗ੍ਰੈਂਡ ਰੈਪਿਡਸ: ਜੌਡਰਵਨ ਪਬਲਿਸ਼ਿੰਗ ਕੰ., 1961), 233. ¹²ਵੇਖੋ 2 ਸਮੂਏਲ 8:12. 2 ਸਮੂਏਲ 10-12 ਅਮੋਨੀਆਂ ਉੱਤੇ ਦਾਉਦ ਦੀ ਫ਼ਤਹਿ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ¹³ਅਮੋਨੀਆਂ ਦਾ ਵਜੂਦ ਵੀ ਆਪੋ ਵਿਚ ਰਿਸਤੇ ਕਰਨ ਨਾਲ ਹੋਇਆ (ਤੁਲਨਾ ਉਤਪਤ 19:38)। ¹⁴ਇਤਿਹਾਸ ਦੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਦੀਆਂ ਸਮਾਨਤਰ ਆਇਤਾਂ ਪੜ੍ਹਨ ਤੇ ਗਿਣਤੀ, ਨਾਂਵਾਂ ਆਦਿ ਵਿਚ ਫ਼ਰਕ ਮਿਲੇਗਾ। ਭਲਾ ਗਿਣਤੀ ਕਰਨ ਦੇ ਵੱਖੋ ਵੱਖ ਢੰਗ ਵਰਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ? ਭਲਾ ਇੱਕੋ ਹੀ ਆਦਮੀ ਅਤੇ ਥਾਂ ਲਈ ਵੱਖੋ ਵੱਖ ਨਾਂਵਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ? ਭਲਾ ਕੋਈ ਆਇਤ ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ ਅਚਾਨਕ ਬਦਲ ਗਈ? ਅਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦੇ। ਆਪਣੇ ਮਕਸਦ ਲਈ ਅਸੀਂ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ 2 ਸਮੂਏਲ ਵਾਲੀ ਗਿਣਤੀ ਅਤੇ ਨਾਂਵਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਾਂਗੇ। ¹⁵ਉਸ ਨੇ ਘੋੜਿਆਂ ਦੀਆਂ ਪਿੱਛਲੀਆਂ ਲੱਤਾਂ ਦੀ ਨਸ ਕੱਟ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ‘‘ਲੰਗੜੇ’’ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਹ ਲੜਾਈ ਲਈ ਨਕਾਰਾ ਹੋ ਗਏ। ਜਾਨਵਰਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਨ ਦੇ ਅੱਜ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਇਹ ਬੜਾ ਚੁਭਣ ਵਾਲਾ ਲਗਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਾਨੋਂ ਮਾਰ ਦੇਣ ਨਾਲੋਂ ਇਹ ਚੰਗਾ ਸੀ। ਦਾਉਦ ਲਈ ਉਹ ਕਿਸੇ ਕੰਮ ਦੇ ਨਹੀਂ ਸਨ (ਖ਼ੁਦਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ‘‘ਬਹੁਤੇ ਘੋੜੇ’’ ਨਾ ਰੱਖੇ [ਵਿਵਸਥਾਸਾਰ 17:16], ਇਸ ਦੇ ਇਲਾਵਾ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਪਹਾੜੀ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਰੱਥ ਵੀ ਉਪਯੋਗੀ ਨਹੀਂ ਸਨ), ਅਤੇ ਉਹ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਦੁਸ਼ਮਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲੜਾਈ ਵਿਚ ਦੁਬਾਰਾ ਵਰਤ ਸਕੇ। ਦਾਉਦ ਕੋਲ ਇਕ ਸੌ ਰੱਥ ਸਨ: ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿਉਂ (ਜ਼ਬੂਰ 20:7 ਵਿਚ ਦਾਉਦ ਦੇ ਆਪਣੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਵੇਖੋ)। ਅਜਿਹਾ ਕਰਕੇ ਉਸ ਨੇ ਸੰਭਵ ਤੌਰ ਤੇ ਵਿਵਸਥਾਸਾਰ 17:16 ਨੂੰ ਤੋੜਿਆ ਸੀ। ਸ਼ਾਇਦ ਇੱਥੇ ਹੀ ਅਬਸਾਲੋਮ ਨੂੰ ਰੱਥ ਅਤੇ ਘੋੜੇ ਮਿਲੇ ਸਨ [2 ਸਮੂਏਲ 15:1]; ਜਿੱਥੋਂ ਤਕ ਲਿਖਤ ਦੱਸਦੀ ਹੈ, ਸ਼ਾਹੀ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿਚ ਰੱਥ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਪਹਿਲਾ ਸ਼ਖ਼ਸ ਅਬਸਾਲੋਮ ਹੀ ਸੀ। ¹⁶NASB ਵਿਚ ‘‘Syrian’’ ਹੈ ਪਰ ਬਾਅਦ ਦੇ ਅੰਕਾਂ ਵਿਚ ‘‘Arameans’’ ਭਾਵ ਅਰਾਮੀ ਹੈ, ਜੋ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਸੀਰੀਆਈ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸੋਬਾ ਦੀ ਹਕੂਮਤ ਵਿਚ ਵੀ ਅਰਾਮੀ ਜਾਂ ਸੀਰੀਆਈ ਲੋਕ ਸਨ (ਵੇਖੋ 2 ਸਮੂਏਲ 10:6)। ¹⁷‘‘ਹਮਾਤ’’ ਦਮਿਸ਼ਕ ਦੇ ਉੱਤਰ ਵੱਲ ਸੌ ਕੁ ਮੀਲ ਦੂਰ ਸੀ। ¹⁸ਇਸ ਤੋਂ ਸੰਕੇਤ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਮਾਤ ਦੇ ਰਾਜੇ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਦਾਉਦ ਦੀ ਹਕੂਮਤ ਦੇ ਅਧੀਨ ਰੱਖਦਿਆਂ ਉਸ ਨਾਲ ਸਮਝੌਤਾ ਕੀਤਾ। ¹⁹ਦਾਉਦ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਅਮਾਲੇਕੀਆਂ ਨੂੰ ਹਰਾਇਆ ਸੀ (1 ਸਮੂਏਲ 30)। ²⁰ਜ਼ਬੂਰ 60 ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿਚ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਯੋਆਬ ਦੀ ਜਿੱਤ ਨੂੰ ਸਮਰਪਤ ਹਨ। ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਲੇਖਕ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਯੋਆਬ ਦੇ ਭਰਾ ਅਬੀਸ਼ਈ (1 ਇਤਿਹਾਸ 18:12) ਲਈ ਕਿਹਾ। ਕਈਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਦਾਉਦ ਦੀ ਫ਼ੌਜ ਯੋਆਬ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿਚ ਲੜੀ ਅਤੇ ਜਾਹਿਰ ਹੈ ਕਿ ਅਬੀਸ਼ਈ ਨੇ ਉਸ ਖ਼ਾਸ ਹਮਲੇ ਵਿਚ ਅਗਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਵਿਚ ਜਿੱਤ ਮਿਲੀ।

²¹ਸਪਤਤੀ ਅਨੁਵਾਦ, ਸੀਰੀਆਕ ਵਰਜਨ ਅਤੇ ਗਿਆਰਾਂ ਇਬਰਾਨੀ ਹੱਥਲਿਖਤਾਂ ਵਿਚ 2 ਸਮੂਏਲ 8:13 ਵਿਚ ‘‘ਏਦੋਮੀ’’ ਹੈ। ²²ਜ਼ਬੂਰਾਂ ਦੀ ਪੋਥੀ ਵਿਚ ਪਹਿਲੇ ਨੋਟਸ ਵੇਖੋ। ²³ਇਸ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨ ਲਾ ਲਵੋ। ਇਹ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਦਿਲ ਜਿੱਤਣ ਲਈ ਅਬਸਾਲੋਮ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਸੀ (ਇਸ ਕਿਤਾਬ ਵਿਚ ਅੱਗੇ ‘‘ਮਨੁੱਖ ਜੋ ਬੀਜਦਾ ਹੈ’’ ਵੇਖੋ)। ²⁴1 ਇਤਿਹਾਸ 16:39. ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਸਾਦੋਕ ਨੂੰ ਸੰਦੂਕ ਦਾ ਜ਼ਿੰਮਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ (2 ਇਤਿਹਾਸ 15:24-29)। 1 ਇਤਿਹਾਸ 6:3-8, 50-53 ਸਾਦੋਕ ਹਾਰੂਨ ਦੇ ਖਾਨਦਾਨ ਵਿੱਚੋਂ ਸੀ (1 ਇਤਿਹਾਸ 24:3 ਵੀ ਵੇਖੋ)। ²⁵ਅਹੀਮਲਕ ਵੀ ਹਾਰੂਨ ਦੀ ਸੰਤਾਨ ਸੀ, ਪਰ ਵੱਖਰੀ ਪੀੜ੍ਹੀ ਤੋਂ। 2 ਸਮੂਏਲ 8:17

ਬਾਰੇ ਉਲਝਣ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ‘ਇਬੀਆਤਾਰ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਅਹੀਮਲਕ’ ‘ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਵੇ ਜਾਂ ‘ਅਹੀਮਲਕ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਇਬੀਆਤਾਰ।’ ਅਹੀਮਲਕ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਇਬੀਆਤਾਰ ਜੰਗਲ ਵਿਚ ਸ਼ਾਉਲ ਵੱਲੋਂ ਯਾਜਕਾਂ ਦੇ ਕਤਲ ਕਾਂਡ ਦੇ ਬਾਅਦ ਦਾਉਦ ਦੇ ਨਾਲ ਮਿਲ ਗਿਆ ਸੀ (1 ਸਮੂਏਲ 22:20)। ਇਸ ਦੇ ਬਾਅਦ ਤੋਂ ਸਾਦੋਕ ਤੇ ਇਬੀਆਤਾਰ ਨੂੰ ਯਾਜਕ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ (2 ਸਮੂਏਲ 17:15; 20:25)। ਸੰਭਵ ਹੈ ਕਿ ਇਬੀਆਤਾਰ ਜਿਹੜਾ ਦਾਉਦ ਕੋਲੋਂ ਨੱਸ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਹੀਮਲਕ ਨਾਮ ਦਾ ਕੋਈ ਬੇਟਾ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਜਿਸ ਦੇ ਅੱਗੇ ਇਬੀਆਤਾਰ ਨਾਮਕ ਬੇਟਾ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਉਸ ਸਭ ਯਾਜਕ ਹੋਣ। ਇਹ ਵੀ ਸੰਭਵ ਹੈ ਕਿ ਅਹੀਮਲਕ ਦਾ ਨਾਂ ਹੀ ਇਬੀਆਤਾਰ ਹੋਵੇ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਸੁਲਝਾਉਣ ਲਈ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਲੋੜੀਂਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।²⁶ ਕਰੇਤੋ ਤੋਂ ਆਏ ਭਾੜੇ ਦੇ ਫੌਜੀ ਖਰੇਤੀ ਸਨ।²⁷ ਭਾੜੇ ਦੇ ਫਲਿਸਤੀਨੀ ਫੌਜੀ ਪਲੇਥੀ ਸਨ। ਦਾਉਦ ਨੇ ਕਬੀਲਿਆਂ ਵਿਚ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਟਕਰਾਅ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਵਿਦੇਸੀ ਫੌਜੀਆਂ ਨੂੰ ਭਾੜੇ ਤੇ ਲਿਆ ਹੋਵੇਗਾ।²⁸

2 ਸਮੂਏਲ 8: 18 ਵਿਚ ਮੂਲ ਇਬਰਾਨੀ ਲਿਖਤ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਦਾਉਦ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ‘ਯਾਜਕ’ ਸਨ। ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਲੇਵੀ ਘਰਾਣੇ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਸਨ ਅਤੇ ਕਿਉਂਕਿ ਇਤਿਹਾਸ ਦਾ ਲੇਖਕ ਇਕ ਫ਼ਰਕ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਕਰਕੇ ਉਹ ਆਮ ਅਰਥ ਵਿਚ ਯਾਜਕ ਨਹੀਂ ਸਨ। 2 ਸਮੂਏਲ 8 ਵਿਚ KJV ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ‘ਪ੍ਰਧਾਨ ਹਾਕਮ’ ਅਤੇ NIV ਵਿਚ ‘ਸ਼ਾਹੀ ਸਲਾਹਕਾਰ’ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ।²⁹ ਬਰਟਨ ਕਾਫ਼ਮੈਨ, *ਕਸੈਂਟਰੀ ਆਨ ਸੈਕੰਡ ਸੈਮੂਏਲ* (ਅਥਿਲੇਨ, ਟੈਕਸਸ: ACU ਪ੍ਰੈਸ, 1992), 114. ³⁰ ਜੇ 2 ਸਮੂਏਲ 21 ਵਾਲੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ 2 ਸਮੂਏਲ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੀਆਂ ਹਨ, ਤਾਂ ਸ਼ਾਉਦ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਹੋਰ ਲੋਕ ਜ਼ਿੰਦਾ ਸਨ (2 ਸਮੂਏਲ 21:8)। ਸੀਬਾ ਸ਼ਾਇਦ ਦਾਉਦ ਦੀ ਮੁੱਢਲੀ ਗੱਲ ‘ਜਿਸ ਨੂੰ ਮੈਂ ਯੋਨਾਥਾਨ ਦੇ ਕਾਰਣ ਪਿਆਰ ਵਿਖਾਵਾਂ’ ਨੂੰ ਜਾਣਦਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਸਿਰਫ਼ ਯੋਨਾਥਾਨ ਦੇ ਘਰਾਣੇ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਿਆ ਸੀ।

³¹ ਵੇਖੋ 1 ਇਤਿਹਾਸ 8:34. ‘ਮਰੀਬ-ਬਾਲ’ (ਜਾਂ ‘ਮਰੀ-ਬਾਲ’) ਤੋਂ ਭਾਵ ਹੈ ਕਿ ਅਨਿਸਚਿਤ; ਇਹ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ‘ਬਾਲ’ ਦਾ ਅਰਥ ‘ਯਹੋਵਾਹ’ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮੂਰਤੀਆਂ ਦੇ ਦੇਵਤੇ ਵਾਲਾ ਵੀ। ਇਹਦਾ ਅਰਥ ‘ਬਾਲ ਦਾ ਵਿਰੋਧੀ’ ਜਾਂ ‘ਯਹੋਵਾਹ ਦਾ ਪਿਆਰਾ’ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ‘ਬਾਲ’ ਸ਼ਬਦ ਲਿਖਣ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ 1 ਅਤੇ 2 ਸਮੂਏਲ ਦੇ ਲੇਖਕ ਨੇ ‘ਸਰਮ’ ਲਈ ਇਬਰਾਨੀ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ (‘ਇਸਬੋਸ਼ਬ’ ਨਾਂਅ ਤੇ ਕਿਤਾਬ ਵਿਚ ਪਹਿਲਾਂ ਆਏ ਨੋਟਸ ਵੇਖੋ)। ‘ਮਫੀਬੋਸ਼ਬ’ ਅਰਥ ਹੈ ‘ਸਰਮ ਖਿੰਡਾਉਣ ਵਾਲਾ’ ਜਾਂ ‘ਸਰਮ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨ ਵਾਲਾ।’³² ਮਾਕੀਰ ਜ਼ਾਹਿਰ ਤੌਰ ਤੇ ਸ਼ਾਉਲ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਘਰਾਣੇ ਦਾ ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਸੀ। ਮਫੀਬੋਸ਼ਬ ਉੱਤੇ ਦਾਉਦ ਦੇ ਰਹਿਮ ਦੇ ਬਾਅਦ, ਮਾਕੀਰ ਦਾਉਦ ਦਾ ਪੈਰੋਕਾਰ ਅਤੇ ਹਮਾਇਤੀ ਬਣ ਗਿਆ (2 ਸਮੂਏਲ 17:27-29)।³³ ਲੋਦਬਾਰ ਅਸਲ ਵਿਚ ਕਿੱਥੇ ਸੀ ਇਸ ਦਾ ਪੱਕਾ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਖ਼ਿਆਲ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਇਸਬੋਸ਼ਬ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਰਹੇ ਮਹਾਨੇਮ ਦੇ ਉੱਤਰ-ਉੱਤਰ ਪੱਛਮ ਵੱਲ ਨੂੰ ਵੀਹ ਮੀਲ ਦੂਰ ਸੀ।³⁴ ਇਸਬੋਸ਼ਬ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਦਾ ਨਾਂ ਮੀਕਾਹ ਸੀ (2 ਸਮੂਏਲ 9:12)। ਮੀਕਾਹ ਦੀ ਸੰਤਾਨ ਇਸਰਾਏਲ ਵਿਚ ਮਸ਼ਹੂਰ ਹੋਈ (ਵੇਖੋ 1 ਇਤਿਹਾਸ 8:34-44; 9:40-44)।³⁵ 1 ਇਤਿਹਾਸ 3:5 ਵਿਚ ਬਬਸ਼ਬਾ ਦੇ ਪਿਤਾ ਦਾ ਨਾਂਅ ਅਮੀਏਲ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਇਸ ਉੱਤੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਉਹੀ ਅਮੀਏਲ ਸੀ ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ, ਅਤੇ ਮਾਕੀਰ ਅਤੇ ਅਮੀਏਲ ਭੈਣ ਭਰਾ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਾਂ ਮਕੀਰ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਦਾਉਦ ਦਾ ਸਾਲਾ ਬਣ ਗਿਆ।³⁶ ਸ਼ਾਇਦ ਮਫੀਬੋਸ਼ਬ ਨੂੰ ਚੁੱਕ ਕੇ ਲਿਆਇਆ ਗਿਆ ਸੀ।³⁷ ਦਾਉਦ ਨੇ ਉਸ ਦਾ ਨਾਂਅ ਲਿਆ (2 ਸਮੂਏਲ 9:6)। ਉਸ ਦਾ ਨਾਂਅ ਸੱਦਿਆ ਗਿਆ ਇਸ ਕਰਕੇ ਮੈਂ ਇਹ ਅਰਥ ਕੱਢਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਦਾਉਦ ਨੂੰ ਪੱਕਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਸਚਮੁਚ ਉਸ ਦੇ ਦੋਸਤ ਦਾ ਬੇਟਾ ਹੈ।³⁸ ਹੇਠਾਂ ਮੂੰਹ ਕਰਕੇ ਝੁਕਣਾ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਦੀ ਹਜ਼ੂਰੀ ਵਿਚ ਆਉਣ ਦਾ ਆਮ ਸਲੀਕਾ ਸੀ।³⁹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਕੁੱਤਾ ਕਹਿਣਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਨੀਂਵਾਂ ਵਿਖਾਉਣਾ ਸੀ। ਦਾਉਦ ਨੇ ਸ਼ਾਉਲ ਸਾਹਮਣੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਇਹੀ ਆਖਿਆ ਸੀ (1 ਸਮੂਏਲ 24:14)।⁴⁰ 2 ਸਮੂਏਲ 9:9-11. ਬਾਅਦ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿਚ (2 ਸਮੂਏਲ 16:1-4) ਸੀਬਾ ਬਿਨਾਂ ਮਰਜ਼ੀ ਦੇ ਰਾਜ਼ੀ ਹੋਇਆ ਸੀ।

⁴¹ ਮਫੀਬੋਸ਼ਥ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਅਜੇ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਸੀ। ਕਿਸੇ ਸਮੇਂ ਦਾਊਦ ਨੇ ਉਹਦੀ ਜਾਨ ਬਖਸ਼ੀ ਸੀ (2 ਸਮੂਏਲ 21:7, 8)। ਫੇਰ ਮਫੀਬੋਸ਼ਥ ਕਹਾਣੀ ਵਿਚ ਉਦੋਂ ਆਇਆ ਜਦ ਦਾਊਦ ਅਬਸਾਲੋਮ ਦੇ ਅੱਗੋਂ ਭੱਜਾ ਸੀ (2 ਸਮੂਏਲ 16:1-4; 19:24-30)। ⁴²ਇਹ ਫੇਰ ਕਾਲਕ੍ਰਮ ਦਾ ਵਾਕ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਪੁਲ ਪਰਗਾ ਵਾਂਗ ਅੰਸ਼ ਲਗਦਾ ਹੈ। ⁴³ਨਹਾਸ ਸ਼ਾਊਲ ਦਾ ਦੁਸ਼ਮਣ ਸੀ (1 ਸਮੂਏਲ 11:1-11), ਇਸ ਕਰਕੇ ਸ਼ਾਇਦ ਉਸ ਨੇ ਸ਼ਾਊਲ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨ ਲਈ ਦਾਊਦ ਨਾਲ ਦਿਆ ਵਿਖਾਈ। ⁴⁴ਰੱਬਾਹ ਨੂੰ 2 ਸਮੂਏਲ 10:3 ਵਿਚ ‘‘ਸਹਿਰ’’ ਆਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਰੱਬਾਹ ਯਰਦਨ ਦਰਿਆ ਦੇ ਪੂਰਬ ਵਿਚ, ਯਰੀਹੋ ਤੋਂ ਤਕਰੀਬਨ 23 ਮੀਲ ਦੱਖਣ ਵੱਲ ਨੂੰ ਸੀ। ਅੱਜ ਇਹ ਜੌਰਡਨ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਅੰਮਾਨ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ⁴⁵ਇਤਿਹਾਸ ਦਾ ਲੇਖਕ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭਾੜੇ ਤੇ ਲੈਣ ਦਾ ਖ਼ਰਚ ‘‘ਇਕ ਹਜ਼ਾਰ ਕੰਤਾਰ ਚਾਂਦੀ’’ ਸੀ (1 ਇਤਿਹਾਸ 19:6), ਜੋ ਇਕ ਕਰੋੜ ਡਾਲਰ ਦੇ ਕਰੀਬ ਸੀ। ⁴⁶ਹੋਰ ਦੇਸ਼ ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਂਅ ਮਿਲਦੇ ਹਨ ਉਹ ਅੰਮੋਨ ਦੇ ਗੁਆਂਢੀ ਮਾਕਾ ਅਤੇ ਤੋਬ ਸਨ। ⁴⁷ਸੋਬਾ ਦਾ ਰਾਜਾ ਹਦਦਅਜ਼ਰ ਚੁੱਕਣਾ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਮੋਹਰੀ ਸੀ (2 ਸਮੂਏਲ 10:16, 19)। ਅਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਅਧਿਆਇ 8 ਵਿਚ ਅਦਦਅਜ਼ਰ ਨਾਲ ਦਾਊਦ ਦੀ ਲੜਾਈ ਵੇਖ ਚੁੱਕੇ ਹਾਂ (ਆਇਤਾਂ 3, 5, 7-10)। ਅਧਿਆਇ 8 ਅਤੇ ਅਧਿਆਇ 10 ਦੀਆਂ ਲੜਾਈਆਂ ਵਿਚ ਕੀ ਸਬੰਧ ਸੀ, ਜਾਣਨ ਲਈ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਪੱਕੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਅਧਿਆਇ 10 ਵਾਲੀ ਲੜਾਈ ਪਹਿਲਾਂ ਹੋਈ ਸੀ ਅਤੇ ਕੁਝ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇੱਕੋ ਹੀ ਲੜਾਈ ਦੇ ਭਾਗ ਸਨ। ⁴⁸ਇਹ ਸੰਭਵ ਤੌਰ ਤੇ 2 ਸਮੂਏਲ 8:6 ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ‘‘ਅਰਾਮੀ ਵੀ ਦਾਊਦ ਦੇ ਟਹਿਲੂਏ ਬਣੇ ਅਤੇ ਨਜ਼ਰਾਨੇ ਲਿਆਏ।’’ ⁴⁹2 ਸਮੂਏਲ 12:27. NASB, KJV ਅਤੇ RSV ਦੇ ਅਨੁਵਾਦ ਵਿਚ ‘‘ਜਲ ਨਗਰੀ’’ ਹੈ। NIV ਵਿਚ ‘‘ਇਸ ਦੀ ਜਲ ਸਪਲਾਈ।’’ ⁵⁰ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਕਿਸੇ ਸ਼ਹਿਰ ਦੀ ਲੁੱਟ ਓਸੇ ਦੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਉਸ ਉੱਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਹੋਵੇ। ਇਸ ਘਟਨਾ ਵਿਚ ਅਸੀਂ ਦਾਊਦ ਵੱਲੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਬੇਇੱਜ਼ਤ ਕਰਨ ਦੇ ਬਾਅਦ ਵੀ ਯੋਆਥ ਦੀ ਉਹਦੇ ਪ੍ਰਤੀ ਜ਼ਬਰਦਸਤ ਵਫ਼ਾਦਾਰੀ ਵੇਖਦੇ ਹਾਂ।

⁵¹ਅਨੁਵਾਦ ਹੋਏ ਸ਼ਬਦ ‘‘ਰਾਜਾ’’ ਅੰਮੋਨੀ ਦੇਵਤੇ ਲਈ ਵੀ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਇਕ ਕੰਤਾਰ ਸੋਨਾ 100 ਤੋਂ 125 ਪੌਂਡ ਹੁੰਦਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਬਹੁਤਿਆਂ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਸੀ ਕਿ ਮੁਕਟ ਮੂਰਤੀ ਦੇ ਸਿਰ ਉੱਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਯਾਦ ਰੱਖੋ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਮੁਕਟ ਪਾਉਣ ਲਈ ਘੱਟ, ਵਿਖਾਉਣ ਲਈ ਬਹੁਤੇ ਹੁੰਦੇ ਸਨ। (ਨੋਟ: ਇਸ ਮੁਕਟ ਦੀ ਕੀਮਤ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਢਾਈ ਲੱਖ ਡਾਲਰ ਹੋਵੇਗੀ)। ⁵²NASB ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ਮੂਲ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਬਹੁਤਾ ਨੇੜੇ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਇਕ ਸਵਾਲ ਛੱਡ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਲੇਖਕ ਅੰਮੋਨੀ ਗੁਲਾਮਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਜਾਂ ਸਤਾਏ ਹੋਏ ਲੋਕਾਂ ਦੀ। ਅੰਮੋਨ ਦੇ ਸ਼ਾਹੀ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਨੇ ਦਾਊਦ ਦੀ ਮਦਦ ਕੀਤੀ (2 ਸਮੂਏਲ 17:27), ਇਸ ਕਰਕੇ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਮੰਨਦਾ ਕਿ ਦਾਊਦ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਤਾਇਆ ਹੋਵੇਗਾ, ਸੋ ਮੈਂ NIV ਵਾਲਾ ਅਨੁਵਾਦ ਵਰਤਿਆ ਹੈ। ਪਰ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੇ ਕਿ ਦਾਊਦ ਨੇ ਮੁਆਬੀਆਂ (ਅੰਮੋਨੀਆਂ) ਦੇ ਭਰਾਵਾਂ ਨਾਲ ਕਿਹੋ ਜਿਹਾ ਸਲੂਕ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਰਾਜਾ ਨੇ ਅੰਮੋਨ ਦੇ ਰਾਜਾ ਦੀ ਬੇਇੱਜ਼ਤੀ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਇਹ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ ਕਿ ਦਾਊਦ ਨੇ ਅੰਮੋਨੀਆਂ ਨੂੰ ਸਤਾਇਆ ਹੋਵੇਗਾ। ⁵³ਮਿਸਰ ਦਾ ਇਹ ਦਰਿਆ ਨੀਲ ਦਰਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਦਾਊਦ ਦਾ ਸਾਮਰਾਜ ਨਕਸ਼ਾ ਵੇਖੋ। ⁵⁴ਦਾਊਦ ਦੀ ਸੰਹ ਖ਼ੁਦਾ ਦੀ ਹਜ਼ੂਰੀ ਵਿਚ ਸੀ (1 ਸਮੂਏਲ 20:16, 17)। ⁵⁵ਚਾਰਲਸ ਆਰ. ਸਵਿੰਡਲ ਦੀ ਸਟਡੀ ਗਾਈਡ, *ਡੇਵਿਡ: ਏ ਮੈਨ ਆਫਟਰ ਗੌਡ’ਜ ਓਨ ਹਾਰਟ* (ਫੁੱਲਰਟਨ, ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ: ਇੰਨਸਾਈਟ ਫਾਰ ਲਿਵਿੰਗ, 1988), 80 ਵਿਚ ਇਸ ਬੁਲਾਰੇ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਹੈ, ਪਰ ਨਾਂਅ ਨਹੀਂ।